XIV. évfolyam 12. szám. Ára: 1 forint 1958. március 20.

Ludas Matyi

Várnai György rajza

A sikkasztó halála

— Közeleg a vég... gyónni akarok... hívjatok egy népi ellenőrt...

Az irigyelt ember

Ideális főnök

– Vegye tudomásul, nem vagyok hajlandó fülbesúgott intrikákat meghallgatni! Adja be írásban!

TÁVIRAT

UJVAARI IMRE KRITIKUSNAK

MAGYAR NEMZET

KRITIKAAJABAN NEMEK MEGKUELOENBOEZTETEESEERE EDDIG JOL BEVAALT KELLEEKEKET ELCSEREELTE STOP AMIT BIVALYBIKAAIM VEREKEDEES KOEZBEN OENNEK KIVILLANTANAK AZ NEM TOEGY HANEM EGEESZEN MAAS

HOMOKI NAGY ISTVAAN

Egy novella TÖRTÉNETE

A szerkesztő a hetvenedik telefonálás után végre fogadta a fiatal írót a szerkesztőségben. Az író óvatosan kihúzta zsebéből kéziratát, és átnyújtotta.

— Vagyok bátor ... — rebegte.

— Nyolc oldal? — horkant fel a szerkesztő, amikor átvette a kéziratot. — Mit képzel, lapunk könyvkiadással is foglalkozik? Vagy azt hiszi, azért vagyunk, hogy kezdő írók távfirkálmányait kinyomtassuk? Mondja, maga szerkesztőségek réme, nem tudta ezt?

— Nem tudtam — jajdult fel a fiatal író —, de önkritikát gyakorolok és meghúzom felére a kéziratomat.

— A felére?... Azt mondja, hogy a felére?... Egynegyedére, érti, egynegyedére! Végeztem!

Így a szerkesztő. Az író beült egy eszpresszóba, duplát rendelt és magában megállapította, hogy alapjában véve mégiscsak kedves ember ez a szerkesztő. Kidobta ugyan, de azért szóbaállt vele. A kéziratot gondosan meghúzta az egynegyedére, legépeltette, postára adta.

Fél esztendő múlva postán kapta vissza a kéziratát egy levél kíséretében: a téma jó, minden jó, csak az a baj, hogy még mindig túl hosszú a novella. Húzza meg ismét egynegyedére. Kétesztendei huzogatás után ennyi maradt a novellából:

TRAGIKUS SZERELEM

Írta: Gyötrődő Vilmos

Mancinál beheggedtek a sebek. A gyerek már hároméves volt. Feri kiszállt a vonatból.

– Kit keres a bácsi? – kérdezte a saját fia.

– Azt hiszem, tégedet, meg az anyádat – válaszolta Feri.

Az este susogva hajlott lefelé. Manci a mezőről jött, vasgereblye volt a vállán. Már messziről észrevette Ferit, gyereke apját. És akkor, mintha sárgalábú lidércek jártak volna táncot körülötte, akik arra biztatgatták: üsse kupán a hűtlen Ferit... Engedett a sárgalábúak kísértésének, a gereblyével hókon vágta Ferit.

Gyermeke árván maradt.

Újabb fél év telt el. A novella utolsóelőtti feldolgozása így hangzott:

TRAGIKUS SZERELEM

Írta: Gyötrődő Vilmos

A gyerek hároméves volt. Ferenc vonattal, Manci gereblyével jött. Azután méregbe jött. Suhant a gereblye.

A gyerek árván maradt.

A novella végső formáját a fiatal író és a szerkesztő már együtt beszélték meg. A szerkesztő meggyőzte Gyötrődőt, hogy egyetlen mondattal sejtetni lehet ennek a szerelmi tragédiának tragikus hátterét. A mai művelt olvasónak nem kell órákat fecsegni, a lényeg a fontos és a tömörség. A novella tehát így jelent meg:

TRAGIKUS SZERELEM

Írta: Gyötrődő Vilmos

A gyerek árván maradt.

Csurka Péter

TOBORZÓ – ANNO 1958

Az angliai Bournemouth helyi lapjának álláshirdetései között akadtak rá az érdekeltek a következőre: *„Mellékfoglalkozás 18 és 45 év közötti férfiak részére. Telefon: Wonton, 1039; keddi napon 8 és 10 óra között.”*

Az érdeklődőket nem kis meglepetés érte, ugyanis a vonal másik végén a hadsereg sorozóirodájának egyik őrmestere jelentkezett és szolgálatkészen ecsetelte a katonai pálya előnyeit, szépségei

BARKÁCSOLÓK, figyelem!

Az amerikai hadügyminisztérium 34 oldalas könyvecskét jelentetett meg ezzel a címmel: *„Milyen találmányokra van szüksége az amerikai hadseregnek?”* A könyvecskét, amelynek szerzője nem pályázik a Nobel-békedíjra, nemcsak tudományos társaságoknak, kutató intézeteknek küldték el, hanem amatőr feltalálóknak, ezermestereknek, barkácsolóknak is.

A legtürelmetlenebbül várt találmány a halálsugár, amely 150 méterről elpusztítja az ellenséget.

Újítók, elő a lombfűrésszel!

Ketten beszélnek

— Látom, uraságod kormányozza a hajónkat, bravó, bravó...

— Hát igen. Megyünk, megyegetünk.

— Na csak előre, bátran! Előre, mindig előre!

— Én is úgy gondolom.

— Csak azért mondom, mert az előbb mintha egy kicsit balra fordultunk volna. Nagyon kérem, vigyázzon az Istenért!

— Ne tessék ijedezni.

— Csak azért ijedezem, mert az útirányunktól balra rettentő nagy cápák vannak. Még sose hallott róla?

— Dehogysem. De a cápák nem itt vannak mindjárt balra, hanem arra sokkal balrább.

— Igen. De ott aztán borzasztó cápák vannak. Meg tengeri szörnyek. Meg polipok. Az éjjel is arra ébredtem, kérem, hogy erősen balra megyünk. Majd a frász tört. Ha egy olyan cápa belém harap, nem élem túl. Egyszer már belém harapott egy, mondhatom elég volt.

— Kellemetlen dolog, mi?

— Nagyon.

— Tudom.

— Látja, most megnyugtatott. Szóval csak előre! Szépen, egyenesen előre! Vigyázzon! Jobbra se menjen! Mert ott meg akkora jéghegyek vannak, hogy borzasztó. Egyszer már nekimentem egynek, alaposan betört a fejem.

— Tudom. De ne aggódjék. Betartjuk az útirányt.

— Nem aggódnék, de egy kicsit gyenge az idegzetem. Mert — képzelje csak — tegnapelőtt éjjel arra riadtam fel, hogy jobbra megyünk. Nem is tudom, mitől félek jobban: a cápától-e, vagy a jéghegytől? Látja, ha csak említem őket, már reszket minden porcikám! Csak előre, drága kormányos úr, csak előre! Se jobbra, se balra. Se jéghegy, se cápa!

— A bátorítást mindenesetre köszönettel nyugtázom. Egyébként az útiránnyal meg van elégedve uraságod?

— Hogyne. Nekem ez így éppen megfelel. Különben nem szálltam volna fel a hajóra. Csak vigyázzon, az istenért! Szépen, egyenletesen előre. Se jobbra, se balra! Se cápa, se jéghegy. Látja, ha csak említem őket, már lúdbőrözik a karom.

— Tudniillik balra megyünk...

— Szent Ég! A cápák felé?

— Nem. Már mondtam, hogy azok sokkal balrább vannak. Uraságod egészen nyugodt lehet. Se cápa, se jéghegy.

— Se polip.

— Se polip.

— Se valami újfajta szörnyeteg.

— Se. Legyen nyugodt. Hanem megkérem, tegyen egy pár lapát szenet a tűzre, legyen szíves.

— Én? Én??

— Igen.

— Hogy én tegyek a tűzre?

— Igen. Egy hajót nemcsak kormányozni, de fűteni is kell.

— És én fűtsek?

— Miért ne? Valamit uraságod is csinálhat.

— Mi az, hogy „valamit"? Hát nem elég az tőlem, hogy izgulok a helyes útirányért?

Tabi László

Ragadós példa

Tonez Tibor rajza

– Nem értem, Helén! Új kabát, új kalap, új táska, de ilyen cipő?!
– Mit nem értesz? Hát adtál rá pénzt?!

Ha megvalósul a boltokban a házhozszállítás

– Elhoztam kérem a tejet a KÖZÉRT-ből, és egyúttal a férjét az Italboltból.

Tudja, mi az illem

– Bácsi kérem, miért nem tetszik átadni a helyét annak az öreg néninek?

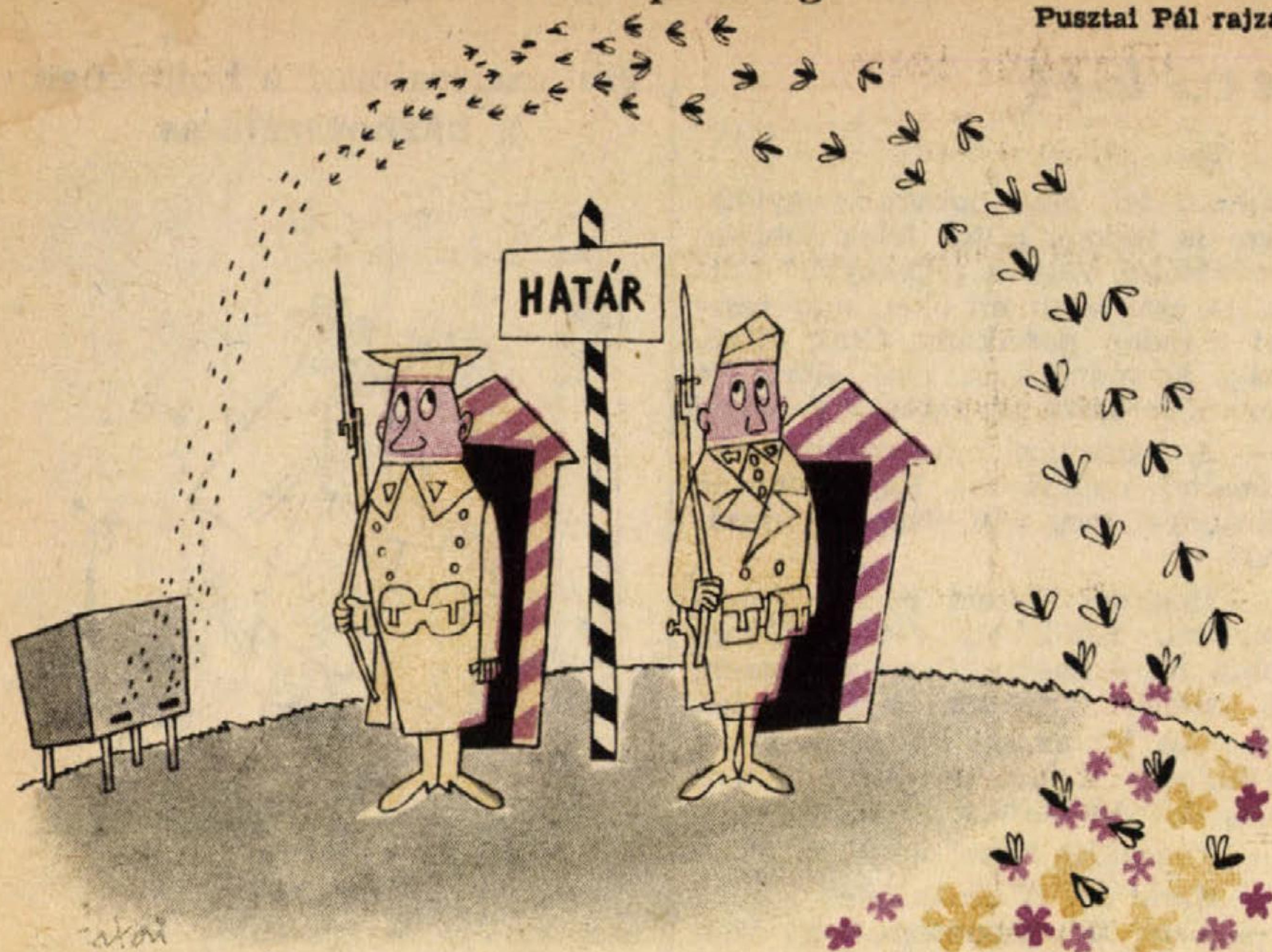
Sportfotónk

Maureen Brown, 17 éves ausztrál úszónő, két világcsúcs büszke tulajdonosa.

Tavaszi csempészforgalom

Pusztai Pál rajza

Midőn Böske megismerkedett Elemérrel, azonnal látta, hogy férfias férfiúval van dolga és ezért elhatározta, eltitkolja előtte, hogy ő Szemüveges Nő. Eddigi tapasztalatai ugyanis arra tanították, hogy Szemüveges Nők csak olyan gyönge, gyámolításra szoruló férfiaknak tetszenek, akik szeretnek felnézni a nőre, akik vigaszt, irányítást és lelki támaszt várnak a nőktől.

Elhatározásához híven hát rangrejtve, Szemüvegtelen Nőnek álcázta magát. Így járta Böske az élet, pontosabban az eszpresszók, mozik és színházak útjait Elemérrel. A szemüveg, mint valami rejtőző szélhámos, lapult a zsebében.

Pedig hányszor esett kísértésbe, hogy ő maga hozza nyilvánosságra: utcán, amikor a házak, villamosok úgy tűntek szemei előtt, mint egy absztrakt festmény, amelynek címe: „Sárga paeni, homályos foltokkal". Moziban, midőn az előadás végén nem tudta, hogy mit is látott: egy expedíció bátor hőseiről készült tudományos filmet, vagy társadalmi és lélektani drámát?

De a szemüvegtelenség hátrányait bőven ellensúlyozták annak előnyei. Mert így Böske nemcsak olyan mértékben volt védelemre és férfitámaszra szoruló, mint egy normális Szemüvegtelen Nő, hanem hatványozott mértékben. Hisz a szemüveg gyötrő hiánya olyan bátortalanná tette lényét, mint egy sivatagi oroszlánét, amelynek a Dunában jelölik ki munkahelyét, vagy egy krokodilét, amelyet a sivatagba helyeznek át.

Úgylátszik Elemérre, a férfias férfire mindez nem is tévesztette el hatását. Mert szerelme úgy növekedett, mint a friss kukorica, ha négyzetesen vetik.

Böske figyelmét természetesen nem kerülte ez el és apró, alig észrevehető jelekből, mint például, hogy Elemér naponta többször szenvedélyesen kijelentette, hogy imádja, hogy nem bír nélküle élni, finom női ösztönével megérezte, hogy nem teljesen közömbös a fiúnak.

De amennyi örömet jelentett ez neki, ugyanannyi gondot is okozott: mert hogy vallja be, hogy eddig rútul viszszaélt bizalmával, hogy ő voltaképpen Szemüveges Nő? Elhatározta: megmondja! Persze, lehet, hogy elveszti. Hisz ki lát be egy férfi szívébe, pláne szemüveg nélkül?

Midőn legközelebb találkoztak, összeszedte minden erejét és így szólt: Elemér, én erősen rövidlátó vagyok. Én voltaképpen Szemüveges Nő vagyok. Nyomatékul előszedte a pápaszemét, ráleheIt és az orrára illesztette.

Elemér hosszan ránézett és megható dadogásba kezdett.

Ő is hosszasan ránézett Elemérre. A három dioptria csillogásán keresztül rendkívül ellenszenves arcú, tömpe orrú, savószemű ifjú állt előtte, pont az ellenkezője annak a képnek, ami eddig előtte lebegett.

— Szemüveggel is imádom —, mondta Elemér.

A nő gyöngéden ránézett, újból lerakta a szemüveget, gondosan a tokjába zárta és magában lenyelt egy sóhajtást:

— Aranyos ember, de csak szemüveg nélkül szabad nézni...

Kertész Magda

GERŐ: Képes képtelenségek

Palackposta

Hajótöröttek

Randevú

— Mégegyszer megvárom, míg megfordítják a homokórát, ha addig sem jön, megyek!

Egyéni terv

Réber László rajza

DÉRYNÉ-be, az ünnepelt énekesnőbe, amikor már nem volt egészen fiatal asszony, belebomlott egy tejfelesszájú diák. Az ifijúr annak rendje és módja szerint áradozó levelet írt a művésznőnek s könyörögve kérte, engedje meg neki, hogy tiszteletét tehesse nála. Déryné nyomban felelt, ugyancsak levélben:

„Tisztelt ifjú uracskám! Vettem becses levelét s miután holnap délután nálam éppen gyermekbál lesz, igen lekötelez, ha megjelenésével szerencséltetne. Zsebkendőjét ne felejtse otthon. Déryné."

IRINYI DÁNIEL fiatalkorában nevelő volt egy előkelő családnál. Amikor 1858-ban síkra szállt a botbüntetés eltörléséért, volt tanítványa gúnyosan gratulált neki, sajnálkozva, hogy elveit nem foganatosította már húsz évvel ezelőtt. Irinyi csak ennyit üzent vissza:

— Én éppen a volt tanítványomon győződtem meg, hogy a botbüntetés nem ér semmit!

MÁTYÁS KIRÁLY Kinizsi Pált követségbe akarta küldeni a törökökhöz, olyan ügyben, hogy a feje is meglehetősen veszedelemben forgott. Hogy Kinizsinek nagyobb kedve legyen, így biztatta Mátyás király:

— Ha leüttetik a te fejedet, tüstént megtámadom őket és nem nyugszom addig, amíg harmincezer töröknek fejét le nem ütöm a tiédért.

— Jól van, jól, felséges uram — mondta Kinizsi — de a harmincezer török fej közül egyik sem illik a Kinizsi Pál nyakára.

A humor könyvéből

UJHÁZI EDE a Nemzeti Színház udvarán beszélgetett a súgóval. Szigorúan mondta neki:

— Aztán az első szót, fiam, tudod, — az első szót mindig hangosan súgd.

A súgó szerényen próbált érdeklődni:

— S a többit, Mester?

— A többit... ordítva, fiam!

KORÁNYI professzornál valami szerencsétlen orvosnövendék vizsgázott s már az első feleletnél elárulta, hogy nagyon keveset tud. Egyszer aztán ezt kérdezte tőle Korányi:

— Tisztában van ön a lép hivatásával az emberi testben?

A vizsgázó hallgat. Izzad, jobbra néz, balra néz, nagyot nyel, nem felel.

— Nos? — kérdi a professzor — nem tudja?

— Kérem —, mondja reszkető hangon az ifjú — most megzavarodtam egy kicsit. Ma reggel, amikor idejöttem, még tökéletesen tisztában voltam vele, de elfelejtettem.

Korányi professzor így szólt:

— Látja, látja, ilyen peche van az orvostudománynak. Ön volt az egyetlen ember a világon, aki tökéletesen tisztában volt a lép hivatásával... és ön is elfelejtette.

DAMJANICH tábornok az alföldi táborozáskor sokat járt csapatszemlére. Egyszer egy falusi kocsmában kellett megszállnia. A zsúfolt fogadóban folyt a bor és olyan éktelen lárma volt, hogy lehetetlenség volt tőle aludni. A tábornoknak pedig nyugalomra lett volna szüksége:

— Kocsmáros — szólt Damjanich — holnap korán kelek, a tiszaháti cserjésben elvesztettem az aranyórámat. Költsön fel és segítsen megkeresni.

A lármásan vigadó legények erre összesúgtak, egymásután elszállingóztak s amíg fáklyákkal a nemlétező aranyóra keresésével hiába törték magukat — Damjanich zavartalan álomba merült és reggelig jól kipihente magát.

Szigorú apa

– Majd adok én neked neorealista ifjúság lenni...

A tarha mese

Hátha mégis akadhat olyan olvasó, aki nem érti ezt az összetett magyar szót?

A kölcsönkérésnél, vagy inkább vissza-nem-adandó anyagi támogatásnál, ki kell találni valami szívet-megindító történetet, hogy hamarabb megnyíljék az adakozó erszénye. Ez a tarha-mese. Ennek legalábbis olyan művészei vannak, mint az irodalom bármelyik befogadott műfajának. De különben tarha-mese költőjének nem okvetlen szükséges a szintén képzeletükből élő írók és költők közé tartoznia. Csak véletlen, hogy az alábbi történet hőse az. Adjunk neki egy álnevet, mondjuk: Hociguba Tiliamér.

Hocigubának egyetlenegy napilap, egyetlenegy ízben leközölte egyetlenegy beszélyét. A beszély francia szerzőtől, mint fordítás, ugyanabban a lapban jelent meg. Hociguba a francia beszélyke nyers ötletét egy kissé átpofozta budapesti viszonylatok szerint... Így jelent meg a lapban egyetlenegyszer. Mert a második, hasonló merényletére rájöttek... És aztán Hociguba... ebből élt.

Járta a szerkesztőségeket, kiadókat, rokon-testületeket, testvér-társaságokat és tarhált. Aránylag kitette a jövedelme három olyan szerencsétlen kartársáét, akik főleg csak a napilapok tárcáit írták és akikre a portás orrát fintorgatta, ha beeresztette őket.

No hát egy nap néhány ifjú író ül együtt a kávéházban.

Megjelenik Hociguba és odaül közibük. Pisztrángot rendel és baksört. Elég költséges uzsonna.

Az egyik ifjú kartárs meg is jegyzi:

— Hol járt, Hocigubácskám, hogy ilyen nagy lábon él?

Hociguba tele-szájjal és megvetéssel tele válaszol:

— Annál a piszok Kóbor Tamásnál.

Az ifjú irodalmárok asztala elhűl erre egyöntetűen. Majd az egyik közülük így horkan föl:

— Hallja, maga a pimaszságnak rendkívüli, külön kiadása! Kóbor Tamásra azt mondani, hogy: ő piszok magának? Hiszen Kóbornál jobb szívű, derekabb szerkesztő nem lélegzett még a világon. Ebbe a helyiségbe nem férne be azoknak a tömege, akiken ő segített. Hiszen Kóbort az Otthonban is, a szerkesztőségekben is külön ajtón és folyosón-állóknak kell őrizni olyan alakoktól, mint maga, hogy le ne vetkőztessék az öreget és szét ne ossza a szerkesztőséget. Hát hogy mer maga így nyilatkozni ilyen emberről?

— Szent igaz, szent igaz, így van, így van! — bólint a leckéztetésre Hociguba száját törülve és a baksört lehajtva.

— Hát akkor miért piszok ő magának? — kérdi a másik, az asztal ámulásától támogatva.

— Elmondom magának! — szól Hociguba. — Dühbe hozott! Tegnap szerencsés véletlenből az utcán találkozom vele. Nem is várja, hogy sírjak neki, nyúl a kabátja zsebébe és odanyom nekem egy tízest!

— Nahát, maga aljas állat és ezért becsmérli? — szövegezi meg a kartárs az egész társaság növekvő ámulását.

— Nem ezért! — rázza fejét Hociguba.

— Hát?

— Azért, mert most füleljen rám!... Ma reggel otthon csap rám egy hiéna és kifoszt utolsó ficcsemből. Sorba veszem az összes lehetőségeimet: honnan hozzak ki egy kis pénzmagot? Ez nem megy, az nem megy, ez is nehéz, az még nehezebb... Ej, a fene egye meg! Ez a Kóbor biztos eset, ha véletlen nem találkozunk az utcán, éppen soron lett volna, hogy a szerkesztőségben lepjem meg egy öreg kézirattal. Dehát így?... Töprengek-töprengek és közben egy olyan ragyogó tarha-mese alakul ki bennem pont Kóborral kapcsolatban, ami körülbelül mindennek a teteje... Hogy hát a tőle tegnap kapott tíz forint micsoda szörnyűséget zúdított a fejemre. Mert elmentem vele egy kártyabarlangba és ott óriási nyerés után, mert szűz kéz voltam, soha még nem kártyáztam... rajtunk ütött a rendőrség és elszedte az összes pénzt, szerencsémre egy földszinti folyosó ablakon kiugrottam az udvarra, dehát ami pénzem csak volt, elveszett és most itt állok egy megveszekedett vas nélkül... míg ha nem kapom meg azt a tízest?... Ez mind nem esik meg velem!

— Remek! — jegyezte meg valaki a társaságból. — Azért remek lélektanilag, mert az öreg Kóbor egyetlen elmaradhatatlan szórakozása a délutáni alsóspárti az Otthonban. Így tehát megértő a kártyaszenvedély áldozatával.

— Na lássa! — vágta rá diadalmasan Hociguba. — De fejezzem csak be!... Elég bonyolult dolog volt bejutnom a szerkesztőségbe Kóborhoz. Mondjam azt is, hogyan sikerült? Egyik útonállójára rászóltam erélyesen, hogy: Kóbor maga hívatott magához és minden felelősség az övé, ha rögtön be nem jelent neki, hogy itt vagyok!... Aztán, hogy ment, mentem utána, és amikor benyitott, én is benyitottam vele... hogy ne érjen rá beszélni Kóborral, hanem én kezdtem fölháborodva így: — Meg tetszik hallgatni, főszerkesztő úr?... Mire Kóbor mosolygott és intett az ajtónállójának, hogy: hagyjon magunkra!... Ahá kutya! Takarodsz! — gondoltam és nekihuzakodom, hogy előadjam Kóbornak a tarha-mesémet... Hát megvárja, hogy kinyissam a számat? Keze a kabátszárnya alá nyomul és a másik pillanatban már nyújtja a tízest nekem: — Tessék! Parancsolja!

Az elképedés és a vihogás hangjait Hociguba szónokian fölemelt hangja így dörögte túl:

— Hát nem piszokság valakit így kiejteni a gyakorlatból? Hát nem olyan ez, mintha maguk egy káprázatos dolgot írnak, de soha le nem adják... legföllebb kifizetik!

Tersánszky J. Jenő

Kicsit szórakozott

– Jaj, melyikben is játszom én főszerepet?

Példázat a túlzott követelésekről

– Ezentúl mi sem végzünk éjjeli munkát. Az éjjeli őrködést nappal végezzük el!...

Egy verselő kartársamhoz

Ír a kartárs erről-arról,
Amazról meg emezről,
Peregnek a rímei egy
Humortalan lemezről.
És mivel a vershajtáshoz
Nem szed attikai sót,
Nem tudom, hogy kit sajnáljak,
Őt-e, vagy az olvasót...

Mi készteti? becsvágy, pénzvágy,
Nyomdafesték áhítás?
Nem érzi, hogy minden sora
Álmosító ásítás?
Mért nem tölti hasznosabban
A rohanó perceket,
Mért ír ilyen bosszantóan
Szellemtelen verseket?

Hogyha forrongó agyában
Kínrímek szülemlenek,
Ne tudják meg soha azt a
Versolvasó emberek,
Önfejébe gyúrja vissza
Bármint fáj a kebele —
És a tollat és a tollat
Mindörökre tegye le!

Szívlelje meg ezt a kérést,
Kedves kartárs igazán,
S ne nyargaljon soha többé
A fűzfának pegazán.
Én tollamból se jő többé
A kínrímek serege,
Csak a tollat, csak a tollat
Mindörökre tegye le!

Berend Ferenc

Aki már tud arabusul

A közelmúlt világpolitikai eseményei következtében minálunk is nagyon megnövekedett az érdeklődés az *arab nyelv* tanulása iránt. Az arab nyelv egyik szorgalmas tanulóját megkértük, nyilatkozzék tapasztalatai felől.

— Különös egy nyelv az arab. Azt, aki *felül* van, úgy nevezik, hogy *Allah*, aki pedig leg*alul* él, úgy hívják, hogy *fellah*.

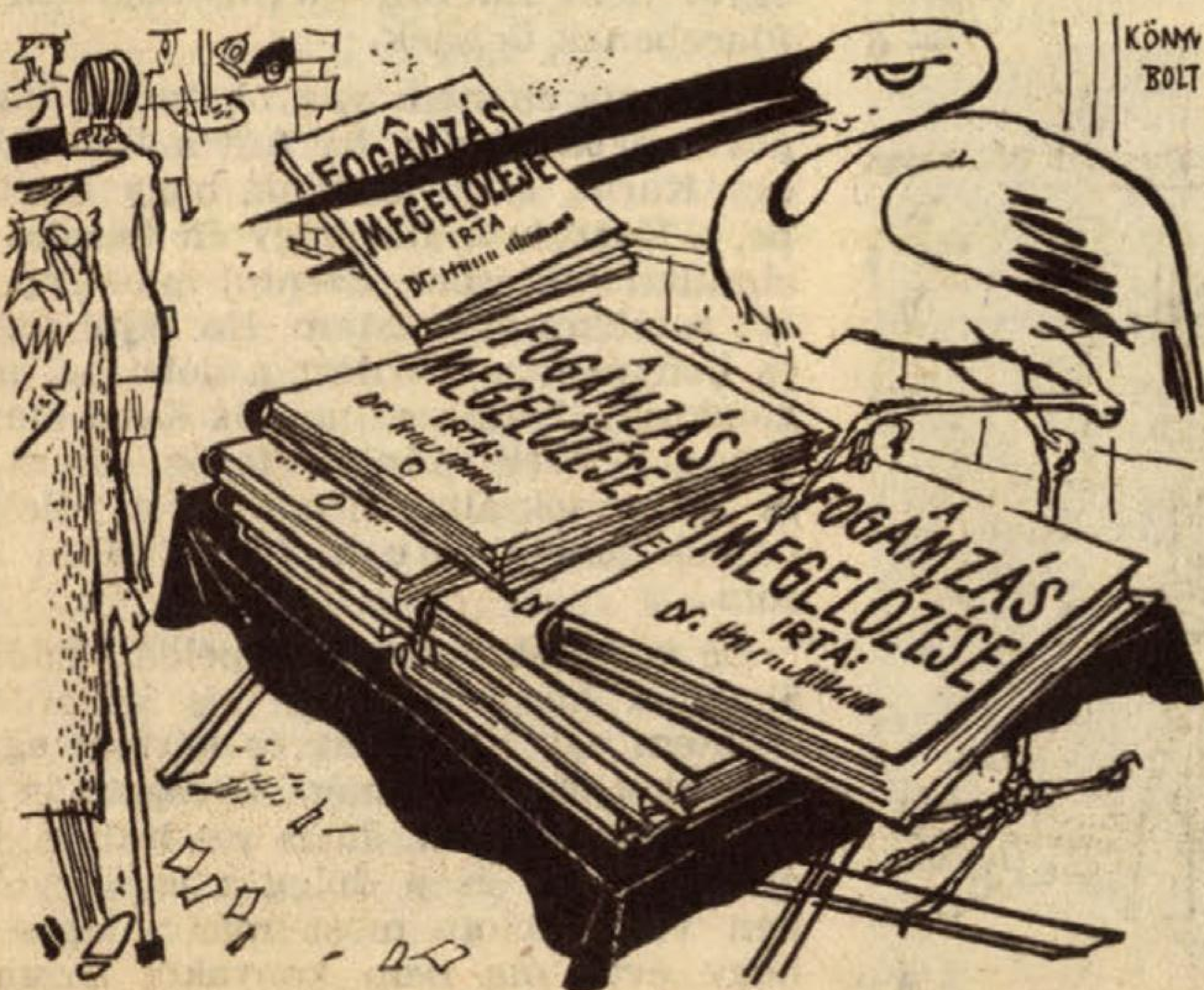
AMERIKAI REPÜLŐGÉPRŐL LEZUHANT EGY ATOMBOMBA

Szegő Gizi rajza

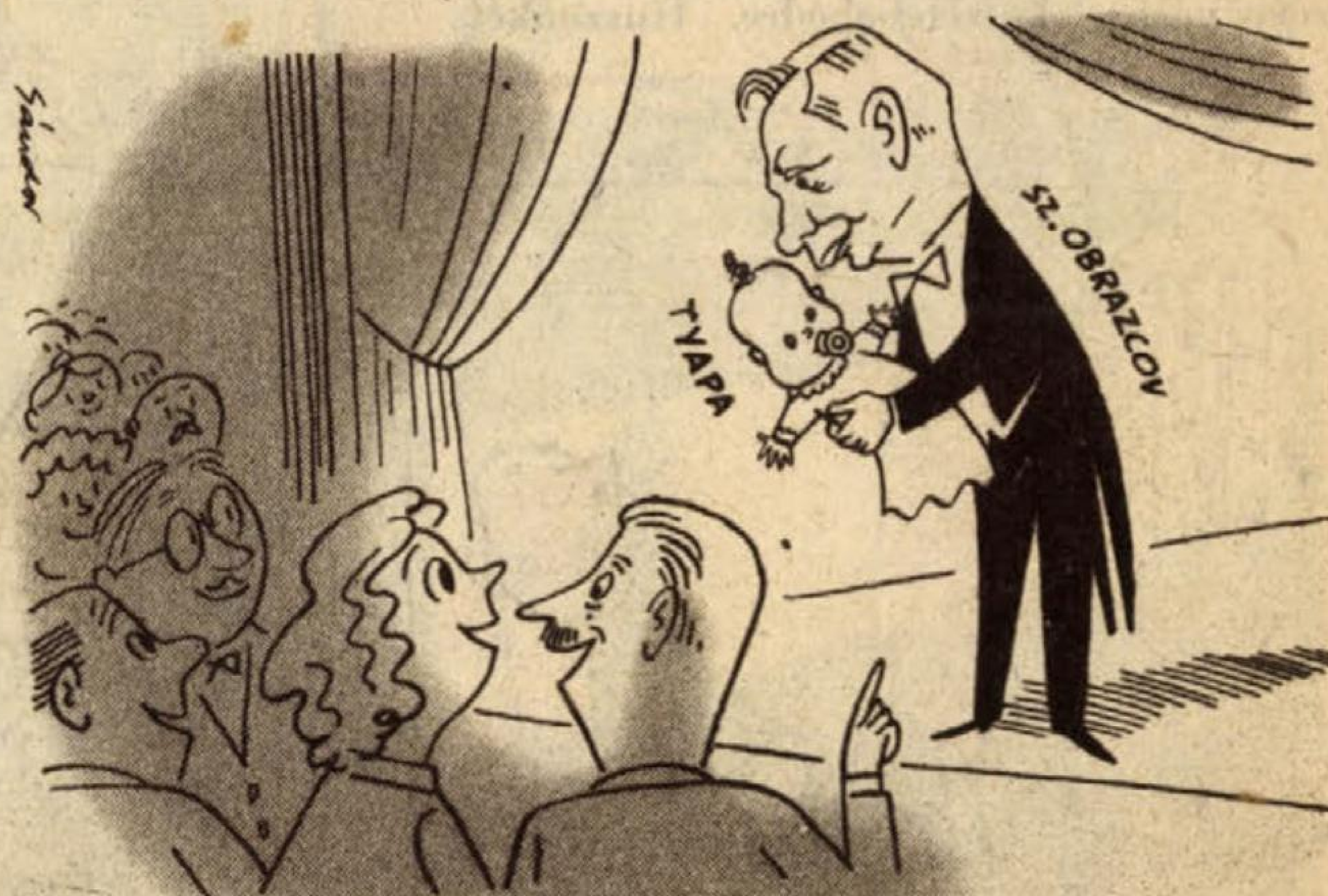

– Milyen gépek jönnek?
– Amerikaiak...
– Akkor meneküljünk!

Racizott gólya

Obrazcovék újra Pesten

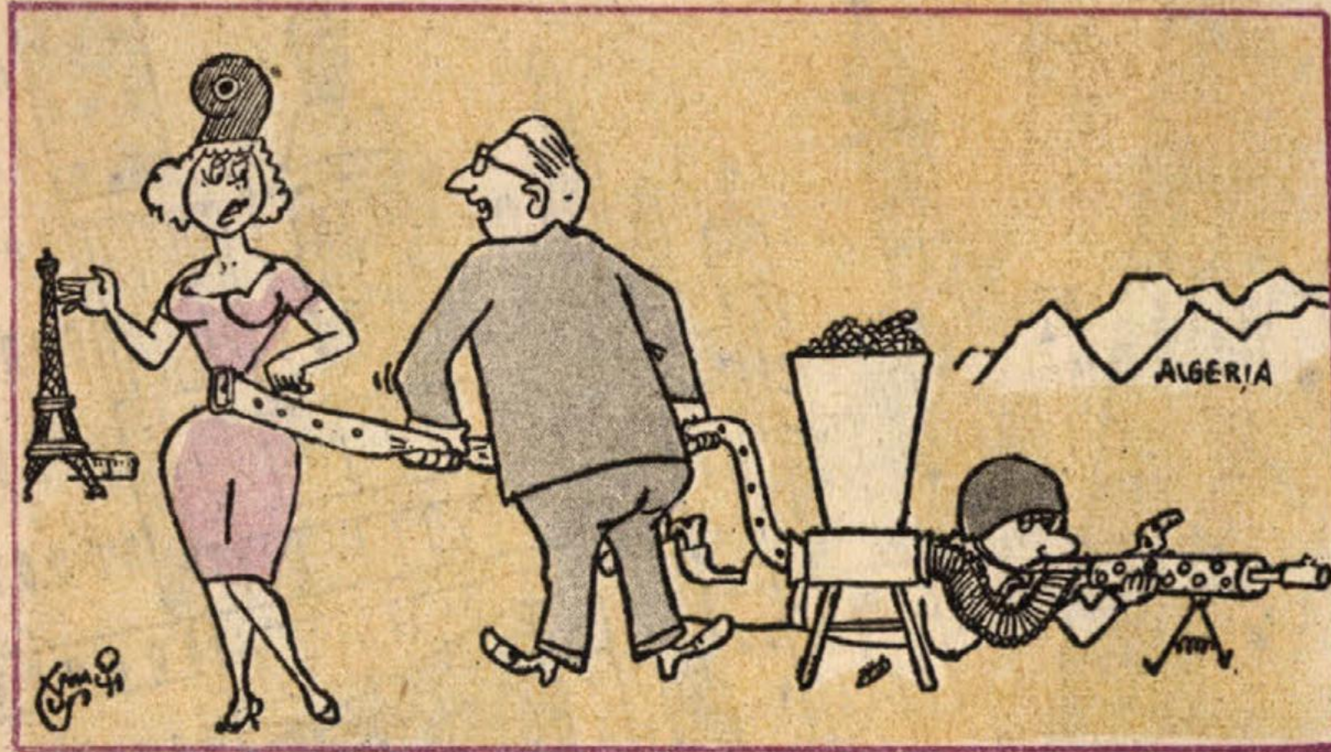

– Érdekes, ... nyolc éve láttuk őket utoljára és egyikük se öregedett...

Szorosabbra az övet!

(Gaillard, francia miniszterelnök beszédében sovány esztendőt ígért a francia népnek.)

(Schmitt rajza a Berliner Zeitungból)

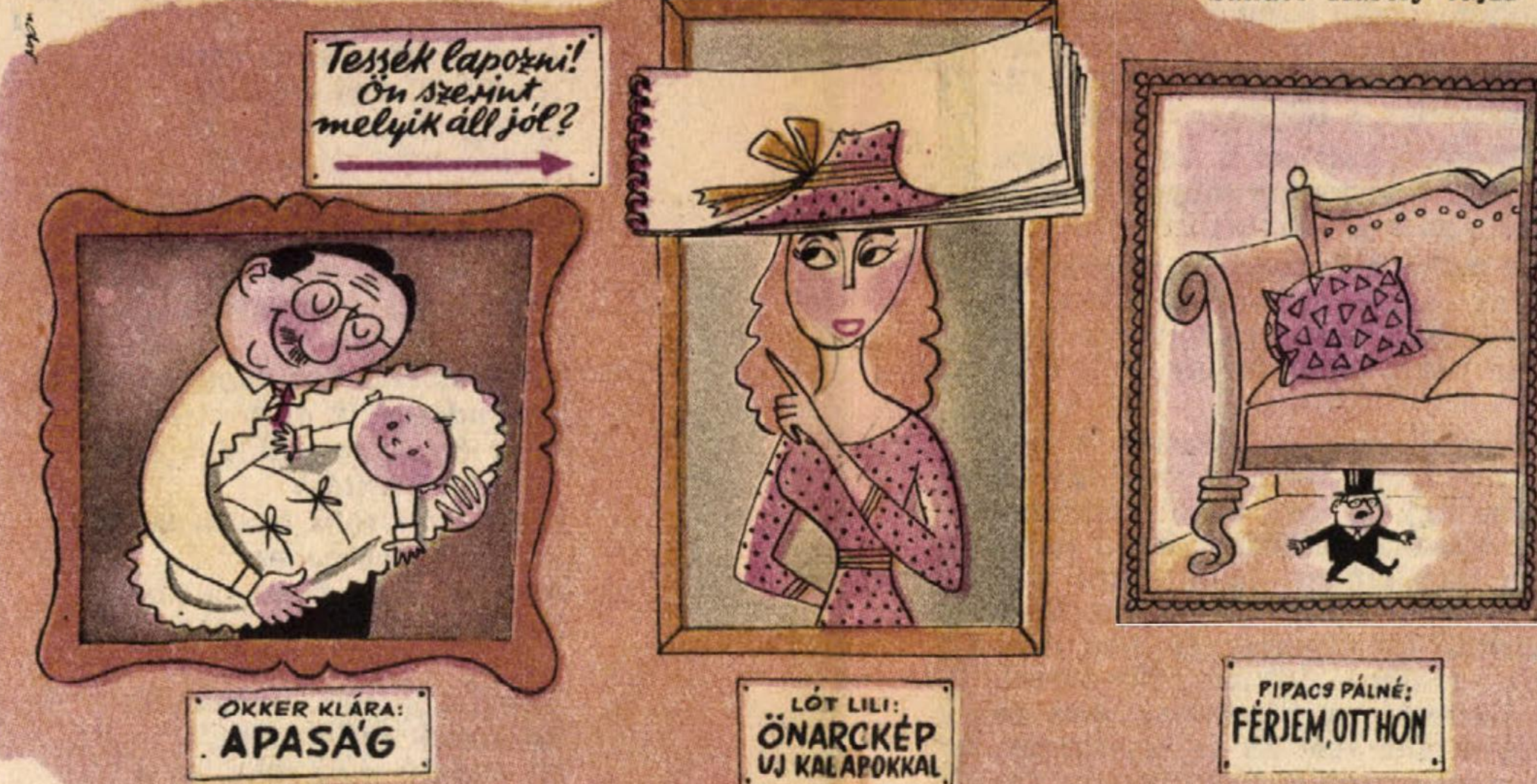

Gaillard: Az idei párizsi divatot én határozom meg!

Női képzőművészek kiállítása

(Fértirajzolónk elképzelése szerint)

Sándor Károly rajza

A KÉSZÉTELEKRŐL, AVAGY: a humorista dilemmája...

A humoristát tetemre hívták. A humoristát a Budapesti Konzervgyár hívta tetemre, mert a humorista évekkel ezelőtt annyit viccelt a készételekről, hogy a közönség nem vette meg azokat. Megírta krokiban, kupléban, blüettben s már-már egy háromfelvonásos vígjátékba akart kezdeni „Sólet füstölthússal" címen, amikor észrevette, hogy a készétel nem téma többé, a készétel agyonviccelve, holtan hever a porondon. A humorista ekkor otthagyta kedvenc témáját és mint aki dolgát jól végezte, áttért a Patyolatra.

Igen ám, de a készételek utóbb jók lettek. Csakugyan jók lettek. Erről azonban a humorista nem viccelt. Mit is lehet viccelni azon, ami jó? A humor nem a dicséret eszköze. Attól még senkisem lett igazán népszerű, mert valamit dicsért. A humorista a jó készételről tehát nem írt kuplét, sem krokit. Valahányszor készételt evett, furdalta a lelkiismeret. És remélte, hogy akad majd lírai költő, aki ódát ír a lecsós kolbászhoz, s ezzel helyre üti, amit ő művelt. De nem akadt.

A humoristát azonban elérte a méltó büntetés. Meghívták a Budapesti Konzervgyárba, készétel-ebédre. Huszonkét ételt kóstoltattak meg vele, huszonkét kitűnő ételt. S az ebéd végén a humorista nem tudta, mi háborog jobban: a gyomra-e, vagy a lelkiismerete. És elhatározta, hogy visszaadja az emberek hitét a készételben. Három álló napig törte a fejét, hogyan tehetné ezt humorosan. Nem tudott rájönni. Hiszen ha megint tréfálni kezd, megint csak árt vele! Sőt. Ha komoly cikket ír, azzal sem megy sokra, ha az ő neve áll alatta. Hogyan tegye jóvá vétkeit? Csak egyetlen módot talált. Bement egy napilap kiadóhivatalába, s feladott egy nyílttéri hirdetést:

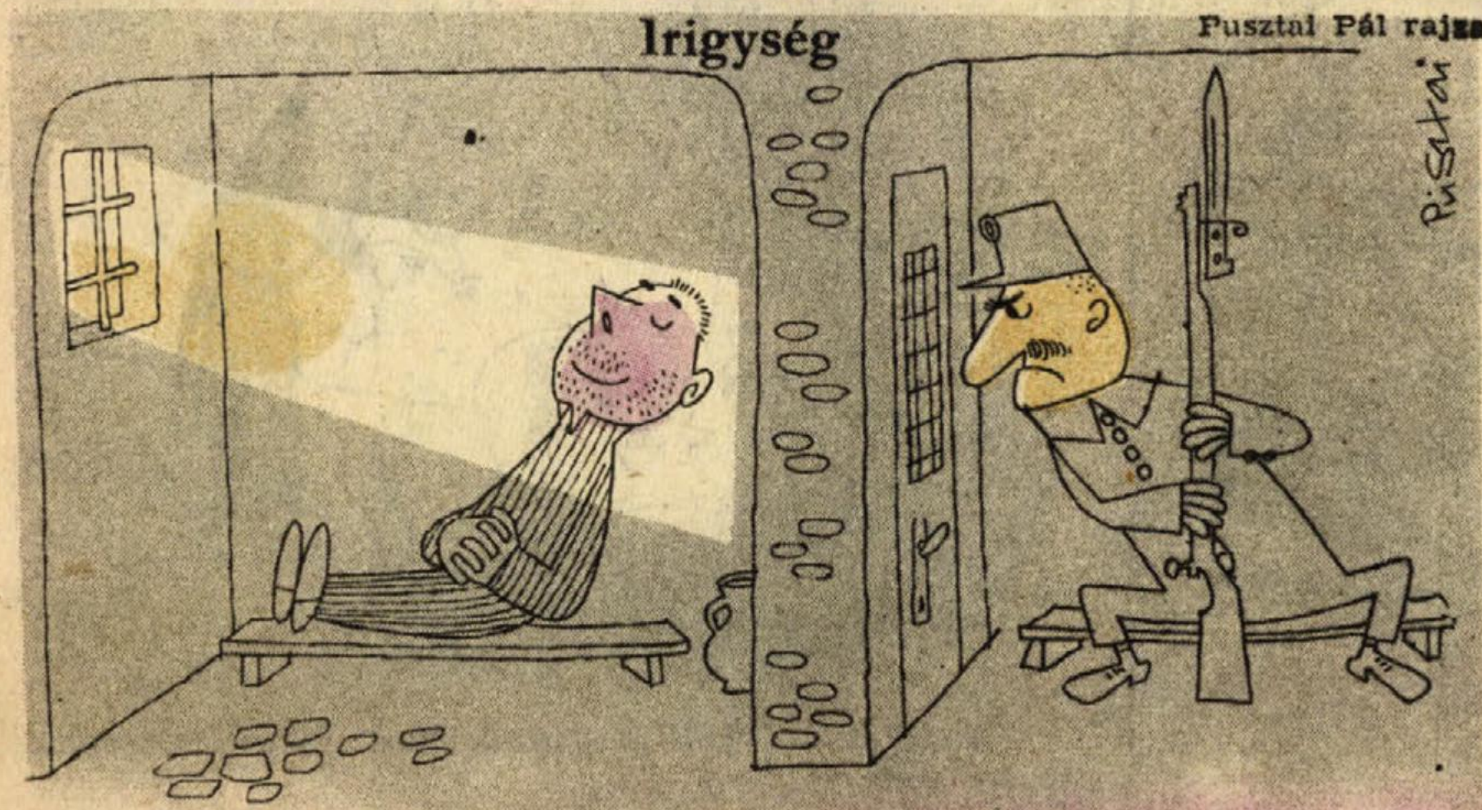
Vegyen készételt!
Praktikus, olcsó és jó!

És úgy-ahogy megnyugodott. De elhatározta, hogy ha a hirdetés nem ér célt, megteríttet magának egy asztalkát a körút és a Rákóczi út sarkán s ott székelygulyást eszik készételből, naponta hat órán keresztül, reggel és este 3–3 óra hosszat, természetesen csúcsforgalmi időben.

— 6

Irigység

Pusztai Pál rajza

Placebo

Éppen most fejeztem be egy tudományos cikk olvasását a „Placebo"-ról és nagyon rosszkedvű lettem. Azt is megmondom miért, de ehhez ismerni kell a tényállást.

A cikk arról beszél, hogy az orvostudomány már évtizedek óta kísérletezik a gyógyszerek lélektani hatásával kapcsolatosan. Megállapították, hogy a gyógyszerek hatásában nagy szerepe van egy lelki tényezőnek, vagyis annak, hogy a beteg tudja, hogy gyógyszert vett be és bízik abban, hogy az hatni fog. A kísérleteket olyanformán végezték, hogy a rendszeresen adagolt gyógyszer helyett a betegnek időnként a gyógyszerhez külsőleg hasonló hatástalan valamit adtak be, amire a beteg éppúgy reagált, mintha megkapta volna a rendes orvosságát. Ezt a gyógyszer helyett használt ártalmatlan semmit nevezték el az orvosok latinul „Placebo"-nak, ami magyarul annyit jelent, hogy „tetszeni fogok" vagyis, hogy „használni fogok". Persze a kísérletről sem a beteg, sem a kezelőorvos nem értesült, éppen ez volt benne a trükk. Nos, sikerült elérni, hogy a hashajtó helyett adott Placebo megszalajtotta a beteget, a Placebo fájdalmat csillapított, lenyomta a vérnyomást stb, stb. Csak egyet nem sikerült elérni, hogy én ennek a Placebonak örüljek.

Ugyanis én nem vagyok tudós, hanem ideges vagyok. Eddig, ha fájt a fejem, bevettem egy Karilt, én is tudtam, hogy Karilt veszek be, a Karil is tudta, hogy én veszem be őt, és elmúlt a főfájásom. Ezentúl másképp lesz, mióta a cikket elolvastam. Ha fájni fog a fejem és benyúlok a Karilért a dobozba, azt fogom gondolni: „Hátha ez nem is Karil, hanem Placebo..." Ezek után be fogom venni a Karilt és az orvosok által megállapított lélektani szabályok szerint nem fog elmúlni a főfájásom...

De vegyünk egy másik példát. Eddig, ha fel akartam hörpinteni egy kis szíverősítőt, bementem egy italboltba és kértem egy féldeci konyakot, négy ötvenért. A csapos is azt hitte, hogy konyakot ad, én is azt hittem, hogy konyakot iszom és a dolog a legnagyobb rendben volt. Holott most már világos előttem, hogy évek óta nem konyakot iszom, hanem Placebot... Mit fogok inni ezentúl?...

Nem kellett volna megírni ezt a cikket, gyerekek, vagy legalábbis nekem nem kellett volna elolvasnom... Olyan jól megvoltam eddig Placebo nélkül is! Elmentem, mondjuk, egy színházba és megnéztem egy drámát. Az író is azt hitte, hogy ő drámát írt, én is azt hittem, hogy drámát láttam, kivettem a ruhatárból a kabátomat és elégedetten távoztam. Pedig világos, hogy nem drámát láttam, hanem Placebot, mint ahogy az az „Őzcomb áfonyával", amelyet színház után egy vendéglőben megettem, szintén nem őzcomb volt áfonyával, hanem Placebo Placebóval, azért nyomta a gyomromat még másnap reggel is...

Szomorú perspektíva, kilátástalan kilátás! Hogyan fogok ezentúl élni, evvel az állandó Placebo-gyanúval szívemben? Ha egy könyvet a kezembe veszek, rögtön arra fogok gondolni: „Talán nem is regény ez, csak egyszerű Placebo..." És mindenütt őt fogom szimatolni, a Placebot... A költők ügyeskedő rímei között, a garantáltan tiszta gyapjúszövetben és a gesztenyepürében, amelynek csak a fele gesztenye, a másik fele biztosan Placebo... De nem járok jobban akkor sem, ha újságot olvasok... Mert ha azt olvasom, hogy Kansas City-ben kétfejű anyós született, arra fogok gondolni, hogy nem az született, csak egy Placebo, és ha azt olvasom, hogy közel vagyunk a világbékéhez, önkéntelenül az jut majd eszembe, hogy nem is világbéke lesz az, hanem csak világplacebo... Jaj, nekem! Ne is mondja, Kovács kartárs, hogy sajnál engem, mert az, amit maga érez, nem sajnálat, csak Placebo... És te, drágaságom, ne mondd nekem, hogy szerelmed végtelen, mert a csókodnak már régen Placebo-íze van... És... és ne kívánjon nekem az utcán senki jónapot, mert úgyis tudom, hogy Placebot kíván nekem és boldog lenne, ha már elmennék a sárga Placeboba... De én nem megyek, juszt se megyek, mert tudom, hogy túlvilág sincsen, csak Placebo van, ahol fehér lepelbe öltözött Placebok szünet nélkül Placebokat énekelnek...

Most pedig el innen, mielőtt megbolondulok! Lemegyek a moziba... Új, magyar Placebot játszanak, azt mondják, remek.

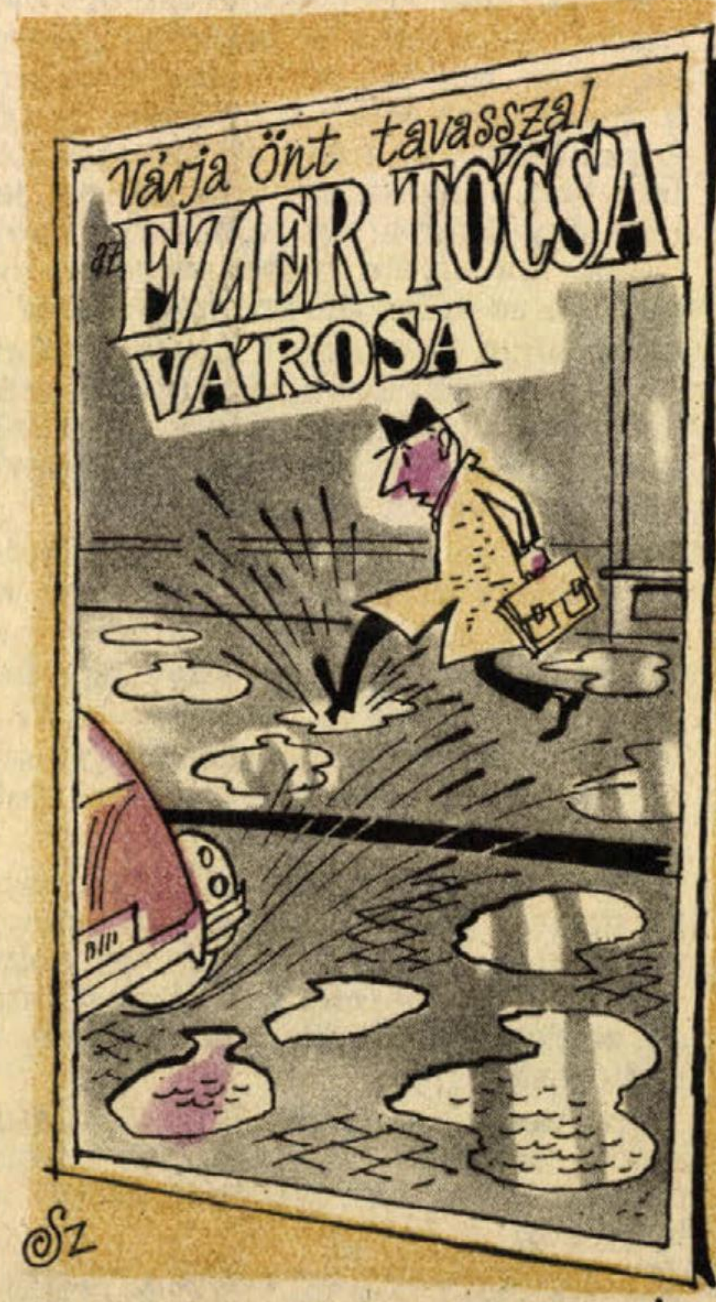
Gádor Béla

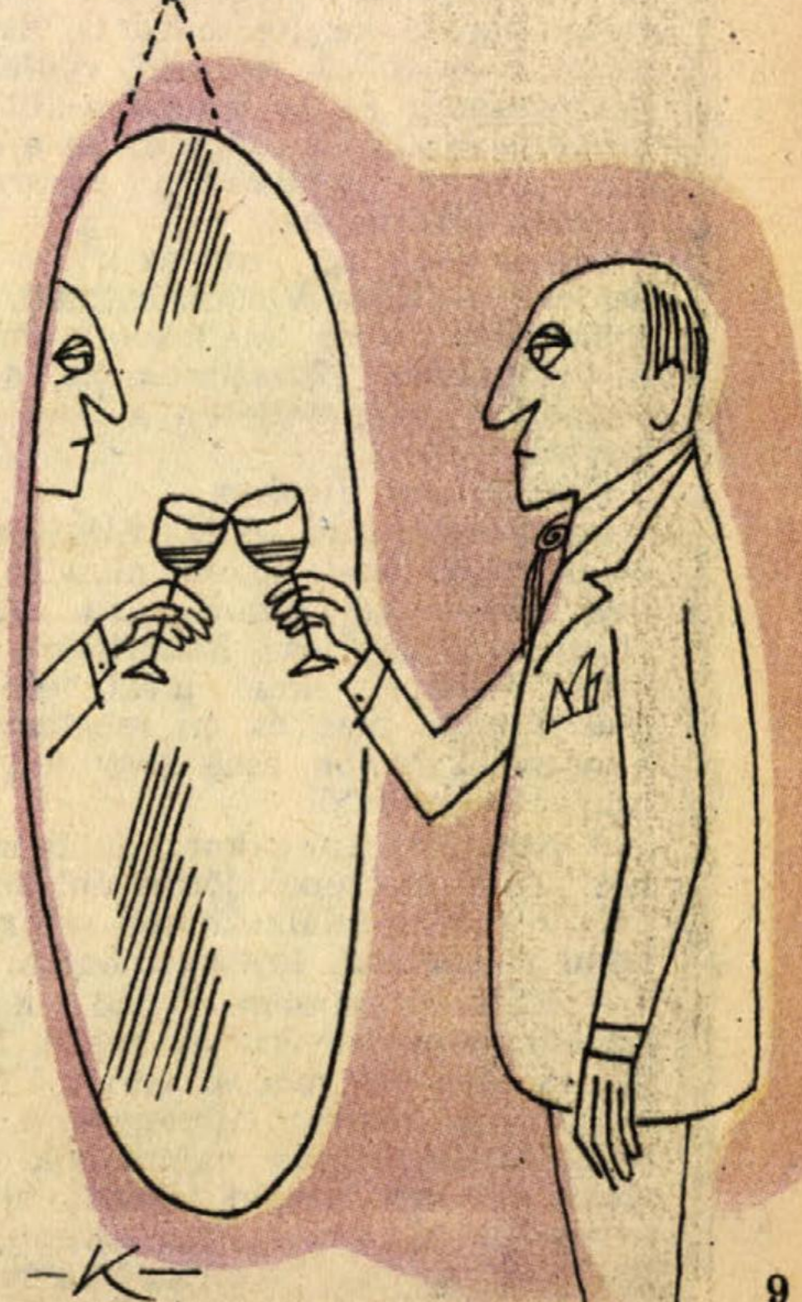
Albérletből él a néni

– Nem is változott olyan nagyot a világ... Azelőtt megéltem a bérházból, most megélek a házbérből.

Plakáttervezetünk

Az agglegény születésnapja

PESTI DEKAMERON

BOCCACCIO: „Szerkesztő úr, megbeszélésünk szerint mellékelten küldöm mai témákra átdolgozott történetelmet, melyeket egy hosszú értekezletre ítélt hallgatóság beszélt el a felszólalások alatt egymásnak.”

AZ AMATŐRÖK

(Blahó Lajos leányánál leli Viktor Elemért; akkor ez feleségül veszi a leányt, atyjával pedig megbékül)

Volt a József körúton egy bérház, hol nem is olyan régen még tatarozás folyt és az egész ház be volt állványozva. Ebben a házban pedig, a harmadik emeleten lakott egy Blahó Lajos nevezetű rádiókonstruktőr, Gizella nevű feleségével és Vica nevű leányával, ki az idők folyamán a környék egyik legcsinosabb és legkedvesebb leányává serdült, és a szülők úgy vélekedtek, hogy leányukat legkevesebb egy nagykövethez vagy más előkelő külföldi diplomatához fogják feleségül adni. És miután bizonyosak voltak abban, hogy a leányuk sem gondolkodik másként, nem akadályozták meg, hogy más egyéb fiatalember is megforduljon a házukban. Így lett gyakori vendégük bizonyos Viktor Elemér, egy jó házból való csinos és kellemes modorú fiatal elektrómérnök, ki a leányt a Belkereskedelmi Központ rádió-amatőr szakosztályából ismerte, hol ő tanította a fiatalokat és Blahó Lajossal is jó barátságba került és gyakorta szereltek össze egy-egy készüléket a konstruktőr lakásán, mivelhogy Blahó maszek mellékjövedelemért vállalt némely rádiójavítást is.

A fiatal mérnök pedig idővel határtalanul megszerette a bájos és fiatal leányt, és bár igyekezett előtte érzelmét eltitkolni, mivelhogy reménytelennek érezte azt, a leány észrevette, és nemhogy megütközött volna rajta, hanem kezdte maga is viszonozni e lángolást, az ifjú végtelen boldogságára. És ilyen módon különkülön is kitalálták, hogy mi az a dolog, melyre mindketten egyaránt annyira sóvárognak.

Akkor pedig így szólt az ifjú a leányhoz: — Édes Vicám, legjobb, ha soha többet nem találkozunk, mert és bizonyisten elpusztulok, ha nem ölelhetlek meg teljesen a kedvem szerint.

Felelte neki Vicuka:

— Becsületemre édes Elemérem, én is éppen úgy vagyok, mint te és már régen gondoltam arra, hogy ahogy lesz, úgy lesz. Ennélfogva, ha tudsz valamit, amit megtehetnék, csak mondd meg és én megteszem mindennél inkább, csak hogy ne váljunk el egymástól.

A szerelmes ifjú ekkor, miután már hosszú idő óta tépelődött azon, hogy milyen módon találkozhatna zavartalanul a leánnyal, így szólt hozzá:

— Édes szerelmem, látod, hogy szüleid mennyire őriznek téged. Így hát én csak egy módját látom a dolognak. A tatarozó-állványokon át bejuthatnék hozzád valamelyik éjszaka, ha úgy tudnád intézni, hogy te aludj atyád szobájában egyedül, s ő a másik szobában anyádnál, hol te szoktál aludni.

Erre pedig így szólt a leány:

— Ha van bátorságod felmászni hozzám az állványokon, a többit bízd reám, s én ki fogom mesterkedni, amit mondtál.

E beszélgetés után a leány elment a rádióamatőr-szakkörbe, és hazatérve így szólt szüleihez a vacsoránál: — Képzeljétek csak, hogy milyen megtiszteltetés éri a mi szakkörünket! Mivelhogy a szakkör legjobbjait meghívják egy nagy fogadásra, ahol mindenféle nagykövet és más külföldi diplomata vesz majd részt.

— Nagyszerű! — kiáltott fel erre Gizella asszony, kit az Isten több hiúsággal, mint bölcsességgel ruházott fel. — A mi kedves Viktor Elemérünk minden bizonnyal téged is a legelsők közé jelöl majd, és a fogadáson, ha ügyesen viselkedsz, legkevesebb egy meghatalmazott ügyvivőt kaparinthatsz meg magadnak!

— Mi már beszéltünk arról Elemérrel — mondá a csalafinta leány —, hogy miként jelölhetne ő engem a fogadásra. Például, hogyha vevőkészülékünkön, mely atyám szobájában van, megfognám a szputnyik jeleit, úgy akár a legelsőül is jelölhetne. És ha atyám beleegyezne és ma éjszaka cserélne velem, hogy én az ő szobájában aludjam, ő pedig anyámmal az én helyemen, úgy bizony már holnapra biztosíthatnám a meghívómat, mivelhogy ma éjszaka éppen felettünk vonul át a szputnyik.

— Persze, hogy beleegyezik atyád — mondta erre Gizella asszony, ki amúgy is elégedetlen volt már azzal a helyzettel, hogy férje egy idő óta csupán a rádióit babrálta. — Költözzél csak át — mondta leányának —, én pedig atyádnak magam mellett vetek majd ágyat.

Vicuka, hogy ezeket hallotta, majd kiugrott a bőréből, s alig várta, hogy nyugovóra térjenek, s hogy az ablakon át a megbeszélt jellel értesíthesse szerelmesét, hogy felkészülhet a rádiózáshoz.

Az pedig, a jelzés láttára összeszedte erejét és ügyességét és a tatarozó-állványokon felkapaszkodott a leányhoz.

Hogy pedig megvirradt, elsőnek a leány atyja ébredt és csendesen felkelve felesége mellől, átment a saját szobájába, hogy megnézze, nem felejtette-e leánya égve a készüléket. Ott találta pedig leányát Viktor Elemérrel, amint egymást átölelve aludtak. Akkor Blahó felébresztette Gizella asszonyt, s így szólt hozzá:

— Tüstént kelj csak fel, s nézd meg, hogy a te jópipa lányod hogyan talált éjszaka a szputnyikra.

Erre pedig a felesége is megtekintette az alvó rádióamatőröket, és azonnyomban keserves haragra gerjedt, ám férje idejében így szólt hozzá:

— Lármát ne üss asszony, s egy kukkot se szólj! Mert, ha már így áll a dolog, legjobb lesz, ha törvényesítjük ez éjszakai rádiózást, hadd tudja meg a fiatalember, hogy a mi házunkban nem lehet orv-hallgatóként vitézkedni. És végeredményben nem járunk rosszul Viktor Elemérrel, mert tisztességes jövedelme van és szép jövő vár reá. És te is asszony, vajon nem a szüleid akarata ellenére jöttél-e hozzám, és mégis nem jól történt-e így, ahogyan történt?

Ilyen és efféle szavakkal végül is megbékítette Gizellát, ki az éjszaka során amúgy is sok mindent megbocsátott már a férjének. Blahó ekkor pedig a szobába lopózva bekapcsolta a rádiót teljes hangerőre, melyből kis idő elteltével megszólalt a hajnali mezőgazdasági negyedóra.

A szerelmesek felriadva hirtelenében azt sem tudták felfogni, hogy mi történt velük, s hogy hová legyenek szégyenükben, de Blahó így szólt az ifjúhoz: — Lám, megbíztam benned, szívesen fogadtalak a házamba, s te agyafúrtan visszaéltél a bizalmammal. Vajon érzed-e a bűnödet, s hajlandó vagy-e az anyakönyvvezető előtt tenni pontot e gazemberkedésre?

Az ifjú pedig ezeket hallva így kiáltott fel: — Mindennél jobban így akarom, és életem kimondhatatlan boldogsága lenne, ha áldásukat adnák a mi házasságunkra!

Erre a leány atyja így válaszolt: — Akkor hát rendben is van a dolog. Ami téged illet leányom, téged meg sem kérdezlek, hogy akarod-e a dolgot, mivelhogy te kimutattad a szándékodat azzal, hogy műsorzárástól műsornyitásig rádióztál, nem is könnyű vételviszonyok mellett. Most hát pihenjetek csak és majd, ha felöltöztetek, beszélünk a továbbiakról.

Azzal magukra hagyta a fiatalokat, kik túláradó örömmel ölelték meg egymást, kevés napok múlva pedig össze is házasodtak és azontúl is éjjel is és nappal is többször is ráhangoltak a fáradhatatlan útitársra.

Somogyi Pál

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

— Minek ez a három béka az uborkásüvegben?
— Még ezt sem tudod? A béka a legjobb időjós!
— De minek mindjárt három?
— Hogy kétes idő esetén konzíliumot tartsanak.

*

— Hallottad? Szenzációs eljárást talált ki egy dán mérnök. A szén füstjéből kivonja a kormot és a koromból megint szenet csinál.
— Ez nem is olyan hallatlan szenzáció. A paraszt például a tyúkból kivonja a tojást és a tojásból megint tyúkot csinál.

Hogyan lehet önből is Rotschild?

Erre a kérdésre ad választ az a hirdetés, amely napilapjainkban jelent meg:

> **„Sok pénzt kereshet, ha sétája közben éticsigát gyűjt."**

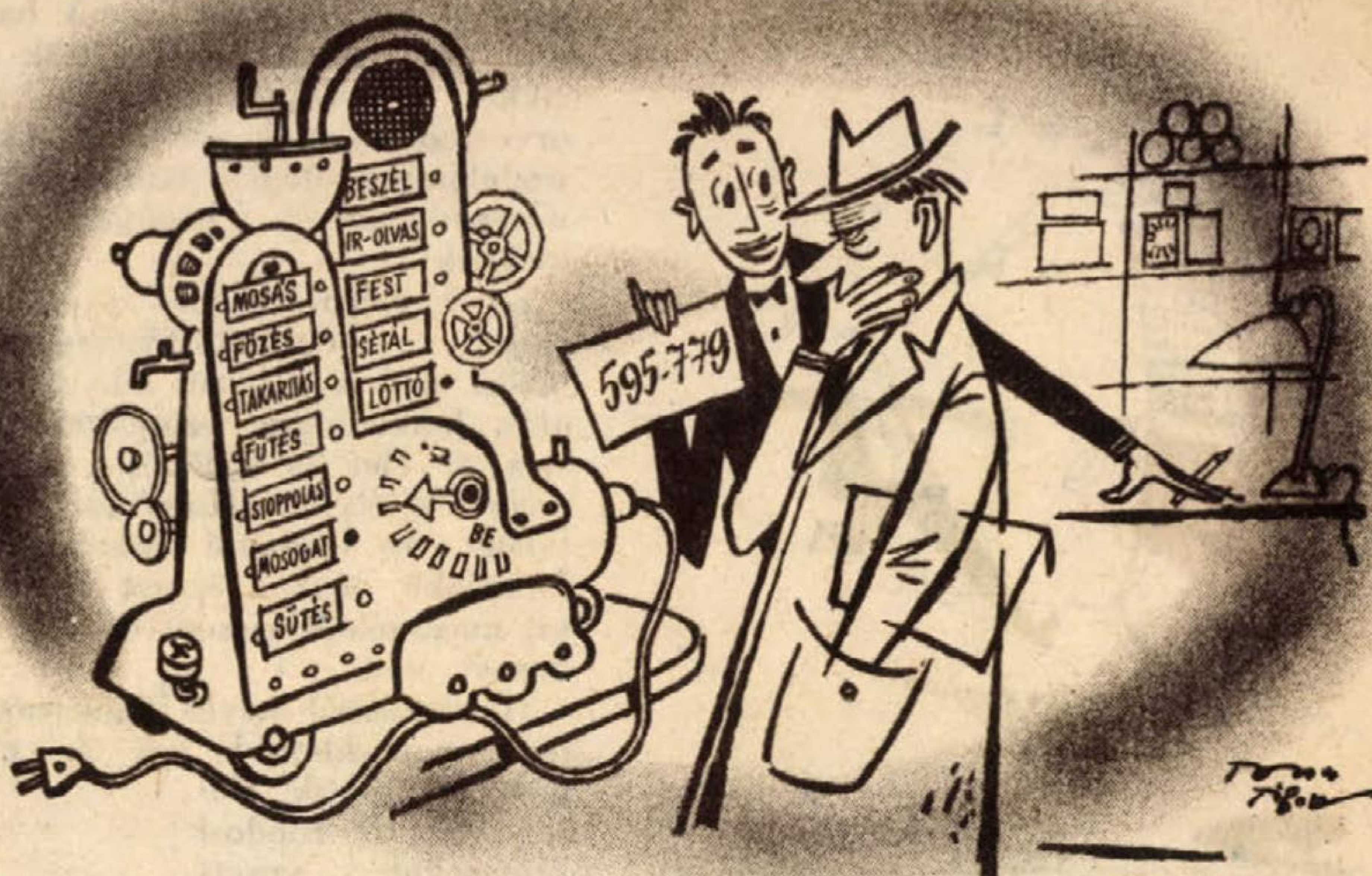
Nem csodálnánk, ha ezekután a munkás otthagyná az esztergapadját, a paraszt az ekéjét, az értelmiségi az íróasztalát és mindnyájan elmennének éticsigát gyűjteni.

Remek dolog ez, kéremszépen, nem kell dolgozni, verejtékezni, loholni, értekezletekre járni satöbbi, satöbbi. Nem kell mást csinálni, csak sétálni. Az ember végigsétál, végigandalog a Körúton, a Rákóczi úton, na és mondjuk a Dohány utcán és közben felszedegeti az éticsigákat. Aztán nincs más hátra, mint bevinni ezeket az állatkákat és felvenni a nagy pénzt.

A hirdetés fényt derít végre a nagy vagyonok eredetére. Uramisten, mennyi éticsiga lehetett Indiában, hogy a maharadzsák így meggazdagodhattak, és vajon merre sétálhatott Rotschild, míg összeszedte néhány millióját?

MINDENTUDÓ AUTOMATA

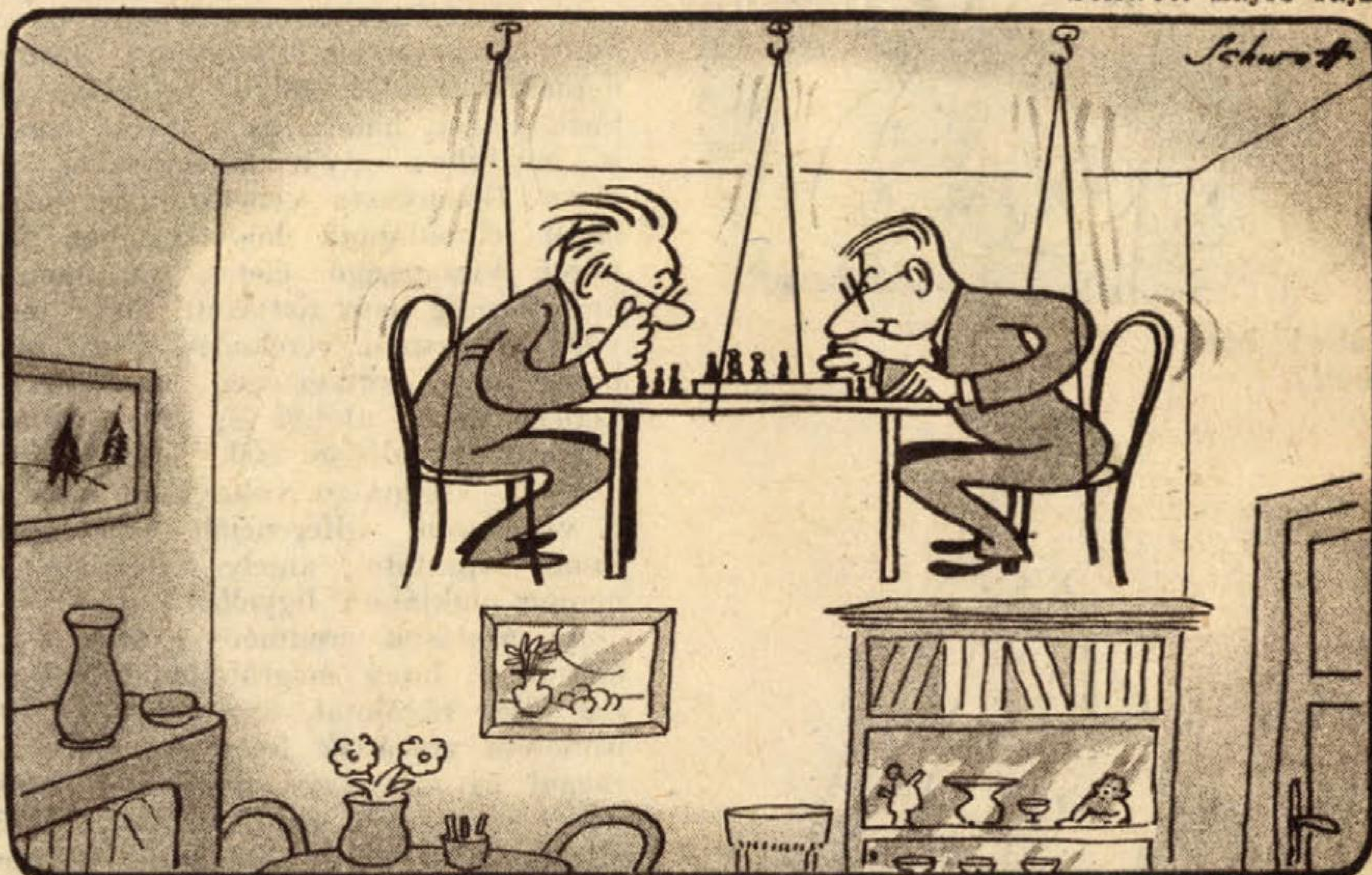
Toncz Tibor rajza

– Ha megveszem ezt a gépet, mi dolgom még az életben?
– Ne tessék félni! Megadom a javító-részlegünk telefonszámát...

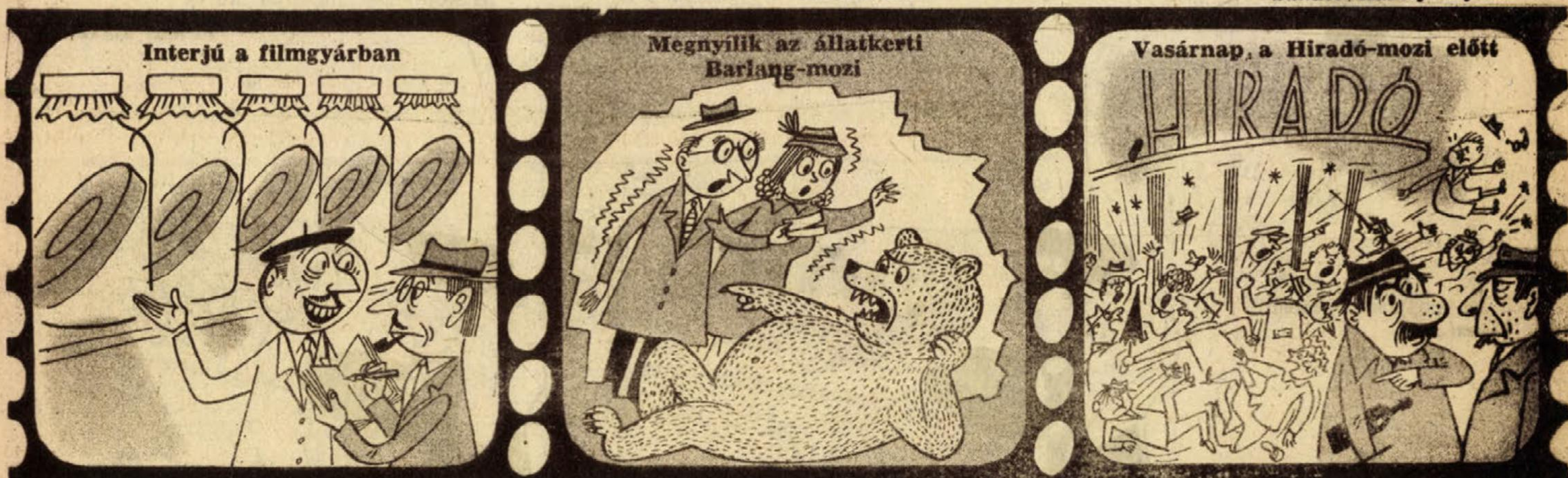
Függő játszma

Schwott Lajos rajza

Mozi — mozaik

Sándor Károly rajza

– Ezek a legújabban elkészült magyar filmek... De a gyártók nem engedik nyáron bemutatni őket... Eltettük a filmeket télire...

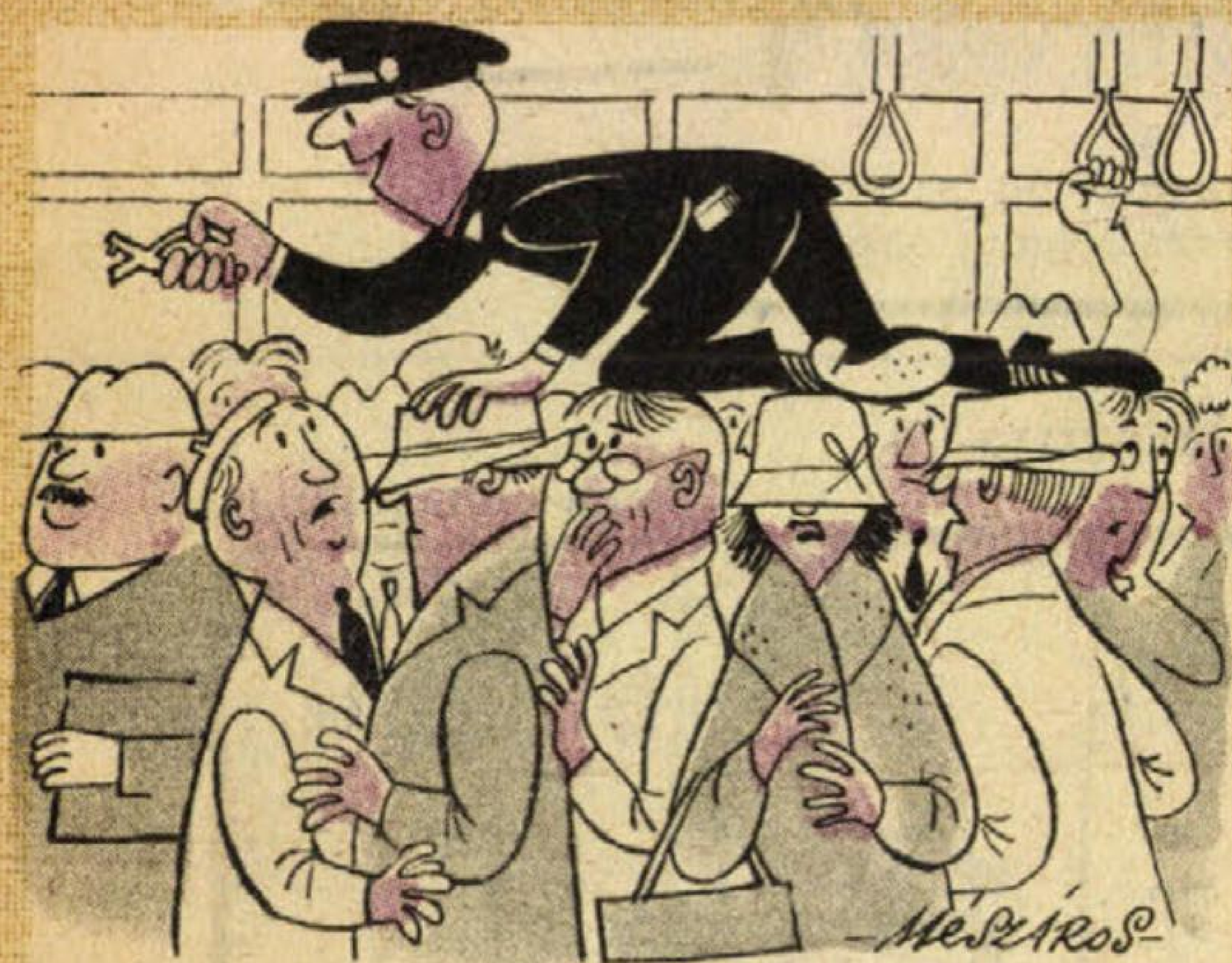
– Nem, kérem! A mozi a másik barlangban van!...

– De az Ilkovicsot, azt persze bezárták!...

Közlekedés – KÖZLÖKÖDÉS

Váratlan leleplezés

– Szabad kérem a jegyeket!?

– Micike, maga az egyetlen szabad taxi...

A költő magánélete

Az ókori Athénban megjelenő „Magánélet és irodalom" című havi folyóirat legújabb számából vettük az alábbi cikket. Szerzője Spyros Miltiades, az orvostudományok esztétája, aki számos irodalompathológiai tanulmánnyal tette ismertté nevét. Legújabb cikke így hangzik:

„A homérosi kérdés régóta foglalkoztatja az irodalomtörténészeket, s általában azokat a fausti alkatú embereket, akik lankadatlan szorgalommal fürkészik az élet és különösen a magánélet nagy rejtélyeit. Homérosz magánélete talán még irodalmi munkásságánál is fontosabb, hiszen époszt akárki tud írni, magánélete viszont csak a nagy embernek van.

Homéroszról kevés önéletrajz maradt fenn, s ezekben is sok az ellentmondás. E sorok írója, aki a rhodosi ásatásokat vezette, egy sereg egészen érdekes életrajzi adatra bukkant, amelyek sok kérdésre adnak választ. Vitathatatlan tény, hogy Homérosz édesapja kalóz volt és hátgerincsorvadásban szenvedett, a gyermek Homéroszt azonban nemcsak öröklött súlyos betegsége tette búskomorrá, hanem az a leverő élmény is, amelyben atyja kivégzésekor volt része. Bizonyosra vehető, hogy felzaklatott lelkiállapota következtében folytatott kicsapongó életet, az azonban még mindig nem tisztázott, hogy szeme világát kocsmai verekedés, vagy pedig betegsége következtében vesztette el. Lehetséges az utóbbi is, bár a költőfejedelem paralízise csak később fejlődött ki. Világtalan volta adta neki azt a végtelenül differenciált belső látást, finom tapintatot, amely különösen Penelope alakjában figyelhető meg.

Az ásatások eredményei arra is alkalmasak, hogy megcáfoljanak egy sereg aljas rágalmat, amelyeket a világirodalom atyjának fejére szórtak. Haraggal és mélységes tisztelettel utasítjuk vissza azt a fonák állítást, mintha Homérosz gyermeki érzelmei Ödipuszkomplexumban nyilvánultak volna meg. Ezzel szemben napnál fényesebben kiderült, hogy a poéták óriása homoszexuális volt, s ez egymagában is szertefoszlatja a galád ráfogást. Inkább azt kellene megvizsgálni, hogyan sajátította ki később Platon a hellén szerelmi mozgalmat, s miért járult hozzá, hogy ez a tevékenység az ő nevét viselje.

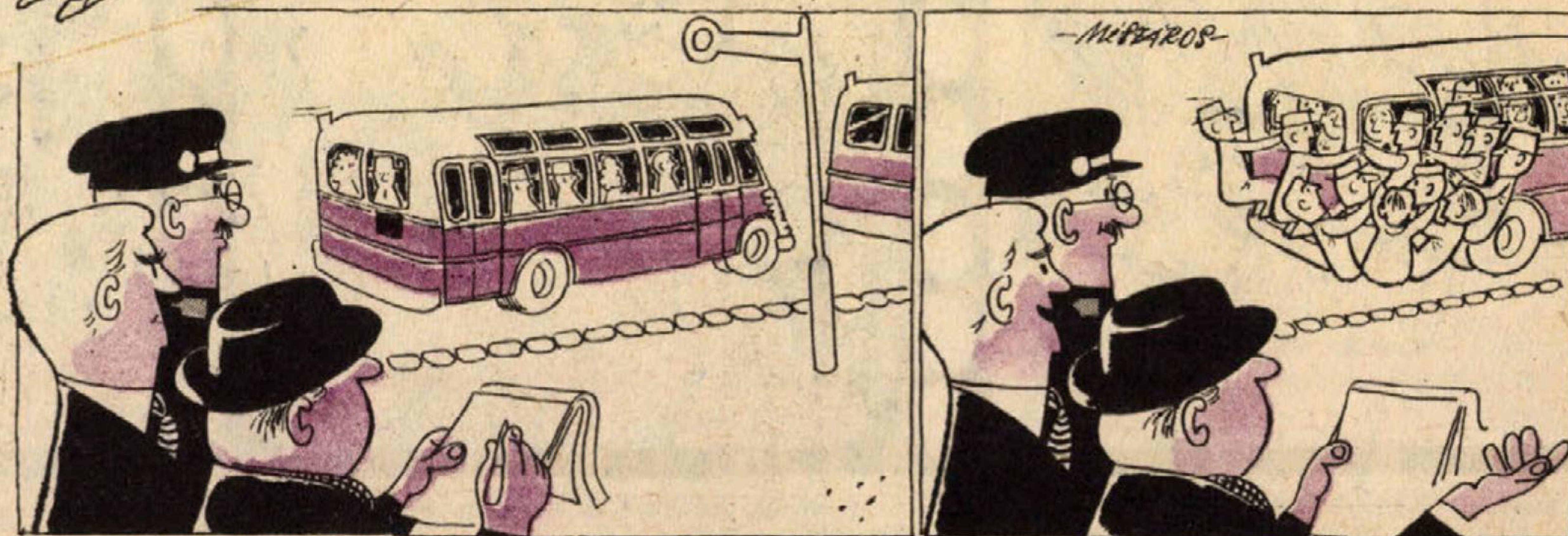
Homérosz független művész volt, tollát nem bocsátotta áruba, inkább útonállással biztosította megélhetését, s valószínű, hogy egy ideig Prokrustes ügynöke volt. A gazdasági érzék rendkívül fejlett volt a lánglelkű költőben, s ez a magyarázata annak, hogy az egész Iliászt tulajdonképpen anyagi természetű ellentétre építette, Agamemnon és Achilles viszályára, amely a zsákmány elosztása körül tört ki a két hérosz között.

Kétségtelen az is, hogy Homérosz piszkálta az orrát, bürokrata volt és nem szeretett mosakodni, inkább művei eszmei tisztaságára vetett súlyt. Hogy börtönben ült-e, az nem derült még ki világosan; tény ellenben, hogy hét város is versengett, melyik tudja elfogni, sőt a jelek szerint még további két város adott ki ellene elfogató parancsot. Előkerült ugyanis a körözés szövege, s ebben benne van Homérosz személyleírása is. Eszerint a halhatatlan géniusz, akinek az emberi műveltségre gyakorolt hatása felmérhetetlen, kopasz volt, bőre pattanásos, fülei elálltak, fogai kiálltak, orra horpadt, szája ferde volt, bal lábára sántított. Az emberi szellem hajnalának vakító ütököse ezenkívül még elmebajos, árulkodó, irigy, hamisan kockázó, nagyothalló és dadogó is volt.

Az irodalomtörténet tehát felmérhetetlen kincsekkel gazdagodott az ásatások jóvoltából. Az új felfedezések közelebb hozták az emberekhez a nagy költőt, emberi vonások emelkedtek ki a legenda ködéből, életszagú, ínycsiklandó részletek, amelyek izgalmassága, változatossága felülmúlja a hadászatilag már részben elavult Iliászt, s a közlekedési szempontból kezdetlegesen ható Odysseiát. Homérosz magánéletére még akkor is emlékezni fognak az emberek, amikor époszait már régen elfelejtették.

A kutató munka nem áll meg. Most azt akarjuk tisztázni, mi az igazság Aristophanes lúdtalpa körül."

Feleki László

– Ez nem forgalmas járat. Ritkítani kell!

– Most már jó...

Pesti tudósítónktól

A rádió napi műsorismertetésében mindig elmondják ezt a mondatot:

— A vezetékes rádió műsora azonos a Kossuth-rádió műsorával.

Minden nap feszülten figyelek, már évek óta, mert nem akarom elszalasztani azt a rendkívüli élményt, amikor a bemondó az izgalomtól elcsukló hangon jelenti majd be:

— A vezetékes rádió műsora ma *nem* azonos a Kossuth-rádió műsorával!

Filmrevitték, megzenésítik a „Háború és béké"-t, rádiójátékot, televíziós darabot írnak belőle.

Azt várom, hogy mikor írnak belőle regényt.

Egyik ismerősöm autót vett. Megtanult vezetni, s most már maga vezeti Wartburgját. Az illető a legidegesebb, legszórakozottabb emberek egyike, akit valaha ismertem. Bátorságát dicsérve bámulattal mondtam neki:

— Te be mersz ülni egy olyan autóba, amelyet te vezetsz?

Nekem beszélhet a Meteorológiai Intézet, gyülekezhetnek az anticiklonok, dühönghet a hóvihar Angliában, síelhetnek a Mátrában, én tudom, hogy itt a tavasz.

Nem az ibolya, nem a fakadó rügyek, nem a dalos madarak figyelmeztetnek erre, hanem egy szemtelen légy, amely a hosszú téli nyugalom után megjelent szobámban, és ott folytatta, ahol abbahagyta: rászállt az orromra.

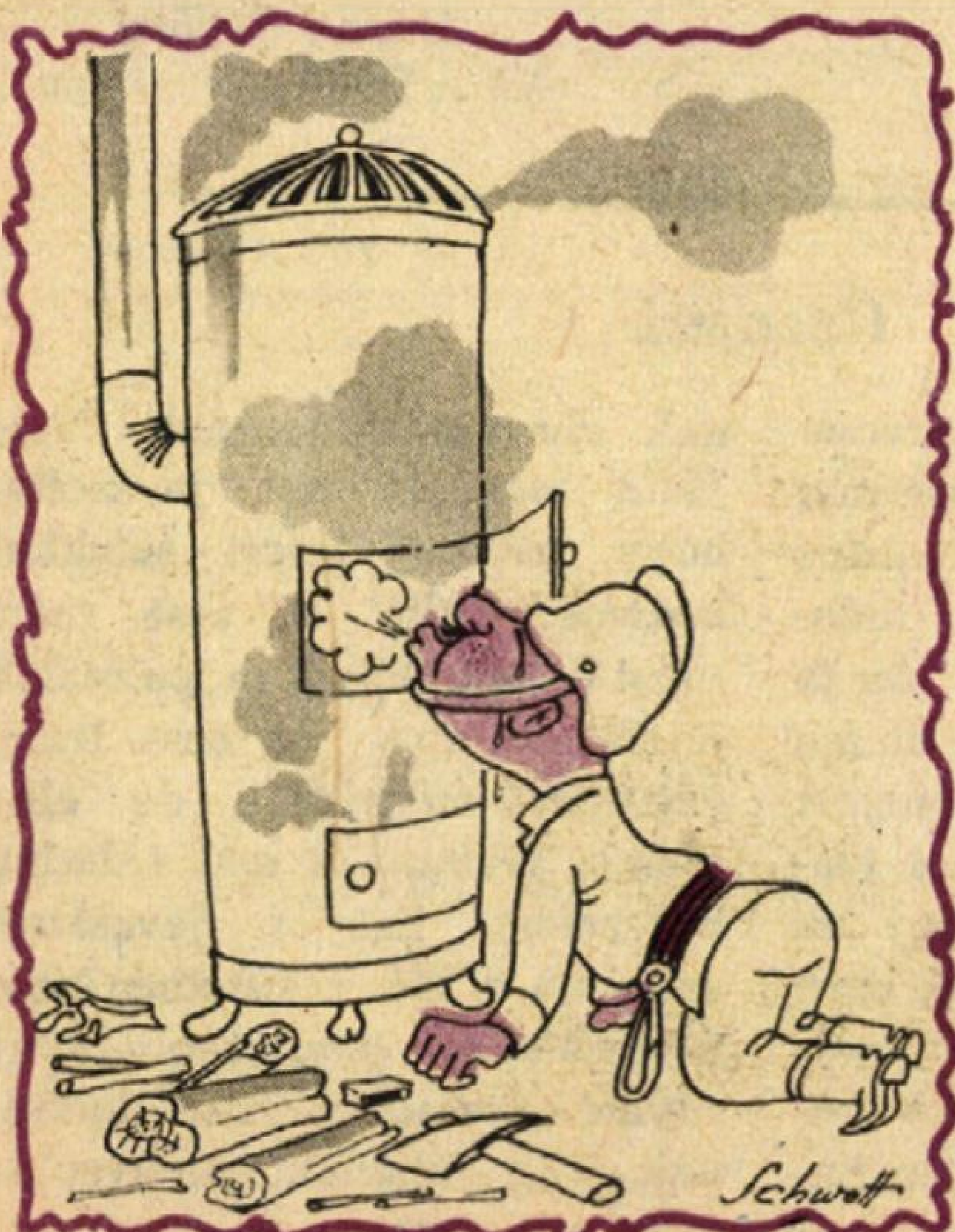
A fene egye meg, kezdődik az egész elölről. **F. L.**

Adrága HAZUGSÁG

Egy New York-i gyertyagyáros szerint az Egyesült Államokban egymilliárd szál gyertyával több fogyna, ha az amerikai nők nem tagadnának korukból és születésnapi tortájukra annyi gyertyát állítanának, ahány évesek.

Mi minderre kell gondolnia egy szegény gyárosnak a tervezéskor, amikor felméri a szükségleteket!

A sors iróniája

Új mozgalom:

„Tíz libát minden udvarba!"

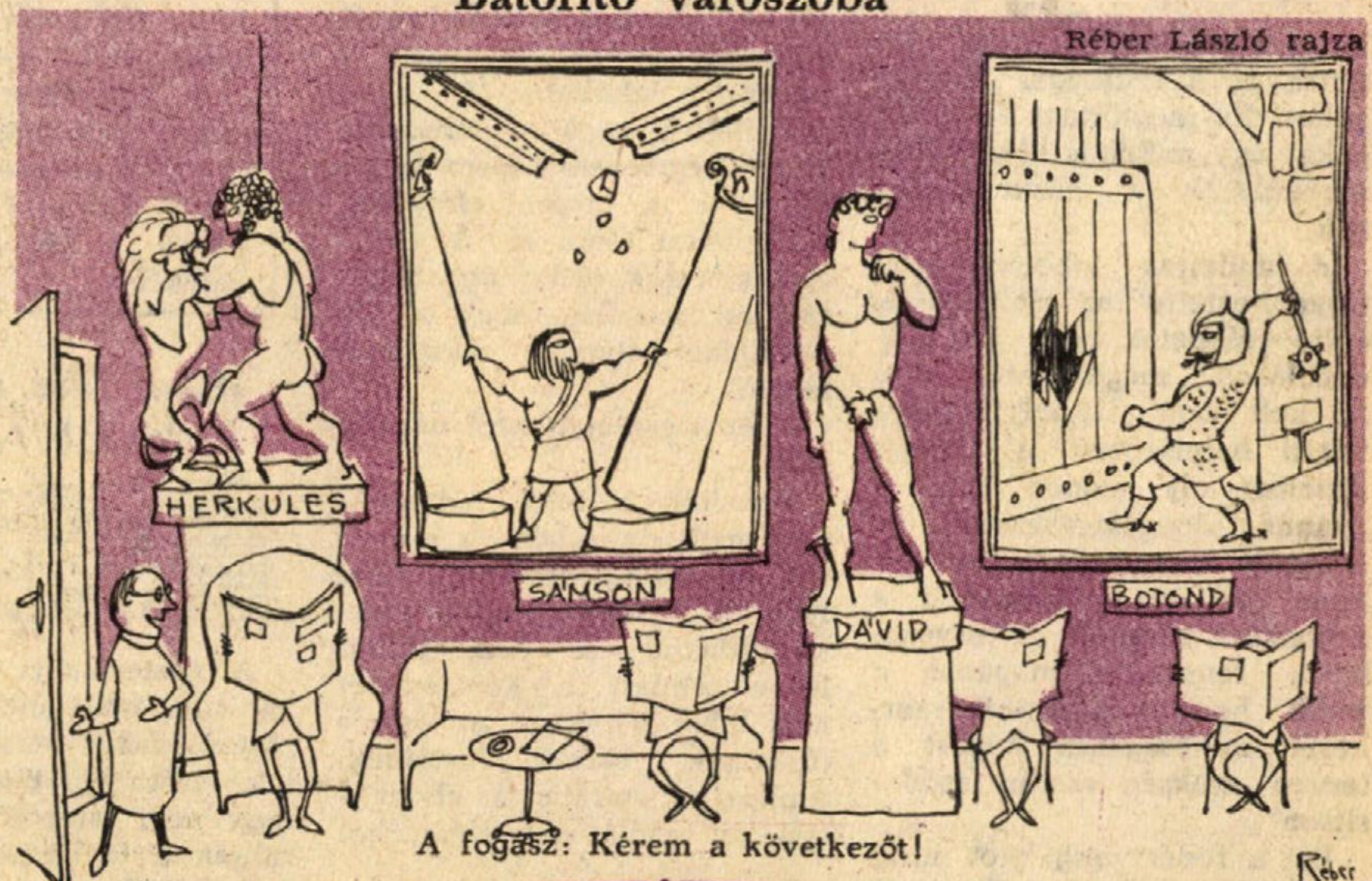
Szegő Gizi rajza

– Hát te miért sírsz?
– Mert én még csak ötig tudok számolni...

Bátorító várószoba

Réber László rajza

A fogász: Kérem a következőt!

Virágos Budapestet!

Toncz Tibor rajza

– Ugyan, légy egy kis türelemmel, Frici! Nem megy az olyan gyorsan...

Le a bürokráciával.

Milliós kontármunka

Hosszú megbeszélések csattanójaként 1956 nyarán népes bizottság szállt ki a IV. kerület, Kossuth utca 68. és 70. számú házak megtekintésére. Ez a bizottság a helyszínen megállapította, hogy a két ház, amelyben negyvenöt család „lakik", nagyon rossz állapotban van, azért sürgős tatarozásra, illetve átépítésre szorul.

A lakók örömmel vették tudomásul a bizottság döntését és bizalommal várták a fejleményeket... Rövid idővel a terepszemle után a kerületi Házkezelési Igazgatóság megbízta a BUVÁTI-t hogy készítse el a szükséges tervrajzokat. Ez megtörtént és a rajzokat egy műleírás kíséretében megküldték a házkezelőségnek.

A műleírás többek között figyelmeztette az építtető és építő vállalatot, hogy: „az aládúcolások megtörténte után fel kell tárni valamelyik pince feletti helyiségben a dongafödémet oly módon hogy a gyanús dongaszerkezetet be lehessen mérni. Ekkor a statikus és az építéstervező a helyszínre hívandó. A tervezőiroda fenntartja magának a jogot, hogy a kibontott szerkezet minőségéhez képest a terven szükség szerint módosítson".

Ezt a födémvizsgálatot mind az építő, a IV. ker. Tatarozó Vállalat, mind az építtető, a kerületi Házkezelőségi Igazgatóság derekasan elmulasztotta. A Tatarozó Vállalat 1957 januárjában megkezdte a munkálatokat, a befejezési határidő június 30-ra volt megszabva. Ezt a határidőt a házon többszörösen elkövetett lélektelen kontármunka és néhány fürdőszoba utólagos „beütemezése" november 15-ére tolta ki. De ekkorra sem lett kész. Hogyan is lehetett volna, mikor azt a munkát, amit az egyik iparos megcsinált, a másik elrontotta, amit pedig a másik csinált, azt meg az egyik rontotta el. Szóval fúrtak-faragtak tervtelenül...

Az egyik lakásban például olyan felelőtlenül véste valaki a falat, hogy a másik lakás mennyezete lesüllyedt tőle. Ki kellett cserélni a lakás mennyezetét. Ki is cserélték. De hogyan? Friss, nedvesen gőzölgő salakkal feltöltötték a szobát, majd vadonatúj padlót raktak rá. A nedves salaktól még ma is bűzlik a lakás, a padló még azóta is mozog, lötyög, mint a zongorabillentyű, csak éppen nem zenél, hanem – nyikorog.

Az ereszcsatorna szerelői véletlenül ráléptek az ereszkiugróra, amely leszakadt. A hatalmas lyuk még ma is tátong. Az általuk újonnan felszerelt csatornák több helyen folydogálnak mert elfelejtették összeforrasztani őket. De nem végeztek különb munkát a villanyszerelők sem. Amikor végre hosszadalmas kopácsolás után a szerelők kivonultak a házból, a házfelügyelő észrevette, hogy a villanyóra mérője pereg még akkor is, ha sehol sem ég a villany. Ez nem is csoda, mert a villanyáram még a folyosó korlátjaiban, sőt a vízvezetékcsövekben is futkosott és meg-megrázta a gyanútlan lakókat.

Építettek ezek a mindenre elszánt emberek három közös W. C.-ét is, viszont elfelejtettek ajtókat tenni rá. A vízvezetékszerelők pedig úgy hagytak ott munkát, hogy a víz állandóan folyik a rossz tartályból.

Még a cserepesekről néhány szót:

Befedték a tetőt vadonatúj cseréppel, de seholsem szereltek fel világítóablakot, amelyen át a kéményseprő megközelíthetné a kéményeket. Mivel emiatt a kéményeket nem lehet tisztítani, az összes tűzhelyek befelé füstölnek. Amikor a cserepesek elvonultak, az esőlé hol ebbe, hol

meg abba a lakásba kezdett befolydogálni. Megnéztünk például két utcai szobát: a beázás úgy tönkretette az újonnan festett falakat, mintha sosem festették volna ki.

Szóval van itt hiba bőven, és ahol hiba van, ott rendszerint visszaélés is található. Ennek felderítése már széles mederben folyik és a kontárokat, valamint az ellenőrzést elmulasztó vezetőket felelősségre vonják. Megérdemlik: a két ház mai állapotában olyan, mintha a közel egymillió forintot nem be-, hanem „kiépítették" volna belőle.

Bernáth Ede

Négy szereplőt keres a néző

– Hát ez igazán remek esztrádműsor! Ezt nézzük meg, – mondta Vanek István sashalmi olvasónk a feleségének.

– Jávor Pali, Melis György, Németh Marika, Fekete Pál! A kedvenceim! – lelkesedett az asszony.

Így történt, hogy Vanek Istvánék március 2-án nagy várakozással ültek be az Erkel Színház zsúfolt nézőterére. A műsor címe ez volt: „Meddig tart a szerelem?" Nos, a közönségnek (és persze Vanekéknak is) az esztrádműsor rendezői iránt érzett szerelme nem tartott sokáig, mert kitűnt, hogy pont Jávor, Németh Marika, Melis és Fekete Pál, akik a műsor legvonzóbb számai közé tartoznak, nem léptek fel. Persze néha megtörténik, hogy egy-egy színész megbetegszik. Ilyenkor a sajnálatos körülményt bejelentik és megfelelő pótlást adnak. Ezúttal azonban a rendezőség arra sem érdemesítette a közönséget, hogy a négy kiváló művész elmaradását bejelentse.

Az esztrádműsorokkal kapcsolatban már sok panasz hangzott el. Ez a legsúlyosabbak közé tartozik. Egyébként a műsort nem a régebben sokat szidott Filharmónia, hanem az Operaház Szakszervezeti Bizottsága rendezte, amely az utolsó pillanatban a beteg Melis helyett Palócz Lászlót kérte fel éneklésre. Az ugyancsak beteg Fekete Pál és a Németországban időző Németh Marika (miért nem tudták a rendezők, hogy mikor tér vissza Budapestre?) helyett Hacsek és Sajót adtak, Jávor Pál helyett viszont egyáltalán nem gondoskodtak megfelelő értékű számról, pedig tudták, hogy nem léphet fel.

Az Operaház Szakszervezetének, és más rendezőségnek is tudnia kell, hogy a mi közönségünk már nem fogadja el az ilyen módszereket és csak örülni lehet annak, hogy Vanek István és mások értesítik a lapokat az ilyen jelenségekről, a közönség rovására elkövetett sérelmek orvoslása érdekében. **(sti)**

Mikor lesz mozink?

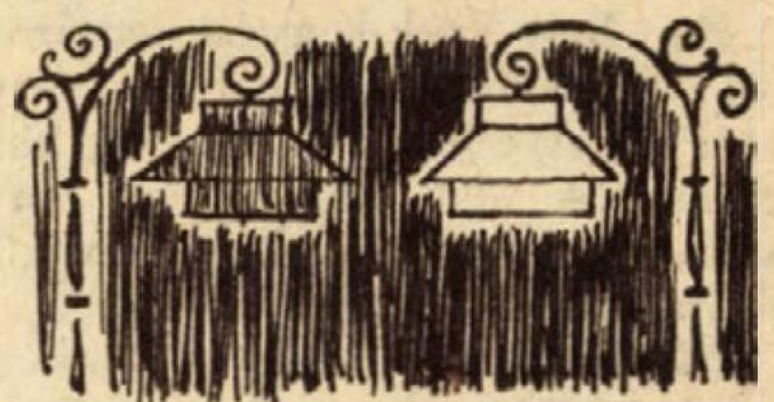

A pesterzsébeti Corvin-mozit még múlt év októberében „tatarozunk" jelszóval bezárták. Azóta hol tataroznak, hol meg nem tataroznak. Hol lerakják a téglát a mozi előtt, hol elviszik egy másik építkezéshez. Ha ilyen ütemben gyúrják az ipart, mint eddig, akkor nekünk még két év múlva sem lesz mozink.

Németh Antalné
XX., Bercsényi u. 4.

Legyen világosság!

A Szigligeti utca közvilágítása rossz, az utcai lámpák legtöbbször sötétek, nem égnek. Már nyolcszor bejelentettem a hibát, mindig kijött egy szerelő, egy-két napig

égett az utcában a villany, azután ismét sötét lett az utca. A hold sem világít minden nap, viszont a környék lakói biztonságosan szeretnének a Szigligeti utcában közlekedni.

Havasi Jenőné
XX., Szigligeti u. 32.

Üzenjük

a XV. kerületi Tanács tervcsoportjának, hogy a Wesselényi utca burkolásával kapcsolatos válaszát nem vehetjük tudomásul. Olvasónknak igaza van, amikor a sáros utcára panaszkodik. A tervcsoport vezetőjének viszont nincs igaza, amikor azt írja, hogy az ügy nem a Ludasba való, mert nem vicces. Bürokrácia rovatunkban (nevéhez híven) bürokráciáról is írunk. Ilyen bürokrácia a levélíró javaslatának elvetése. Olvasónk, Vati Júlia ugyanis azt javasolta, hogy néhány kocsi salakkal hozzák rendbe az utat, mert most bokáig járnak a palotaiak a sárban. Igaz, ez nem lenne végleges megoldás, de elég olcsón javítana a mai áldatlan helyzeten. Ezt a javaslatot azonban a XV. kerületben nem olvasták el gondosan, mert olyan javaslatot tulajdonítanak Vati Júliának, amelyet az meg sem tett.

Akinek szívesen tapsolunk

(Ruttkai Éva önarcképe)

Írók az Országház előtt

Sándor Károly rajza

– Te kaptál Kossuth-díjat?
– Nem. Hát te?
– Én sem.
– Érdekes, pedig mennyit dicsértük egymást.

TÖRTÉNELMI kutatásaim

Mióta Kolumbus a híres tojásproblémával megajándékozta a világot, azóta tudjuk, hogy van Kolumbus. Tekintettel azonban arra, hogy például a dramaturgók még semmit sem tettek az emberiség javára, nem tudjuk, mióta léteznek dramaturgok. Csak azt érezzük, hogy itt lebegnek körülöttünk.

Miután az elmondottakból egyáltalán nem derül ki, hogy

milyen kérdés gyötör immár fennállásom óta, itt most világgá kiáltom kínzó kétségemet. Ez a kétség így hangzik: ugyan mi volt előbb: Író vagy Dramaturg? Magam sem hittem volna, hogy ez milyen nagyfontosságú irodalomtörténeti kérdés, ha véletlenül nem nekem jut eszembe. De eszembe jutott és mardos. Mert teszem fel, ha az Író volt előbb, akkor ki magyarázta meg annak a szegény árvának, hogy mi a jó dráma lényege? Ki magyarázta meg neki, miképpen vésse kőbe, rója papiruszra vagy vesse papírra mondanivalóját úgy, hogy az érdekelje a színház igazgatóját, és ki világosította meg elméjét abban a tekintetben, hogy egyáltalán mi az az egyáltalán? Ha viszont a Dramaturg volt előbb és nem az Író, akkor ki a fenének találta ki a Dramaturg a dramaturgiáját és kinek a vérét szívogatta boszorkányszombatok setét éjszakáin?

A nagy kérdés megoldhatatlannak látszott. Már-már azt hittem, szégyenszemre sorsolással kell eldöntenem a problémát, ami valljuk be, nagyon meggyőző, de nem nagyon tudományos módszer, amikor a véletlen csodálatos dokumentumot adott kezembe egy ősrégi dramaturgiai jelentés személyében. Ez a jelentés világos fényt vetett úgy a dramaturgia, mint a dramaturgok fejlődésének titkára.

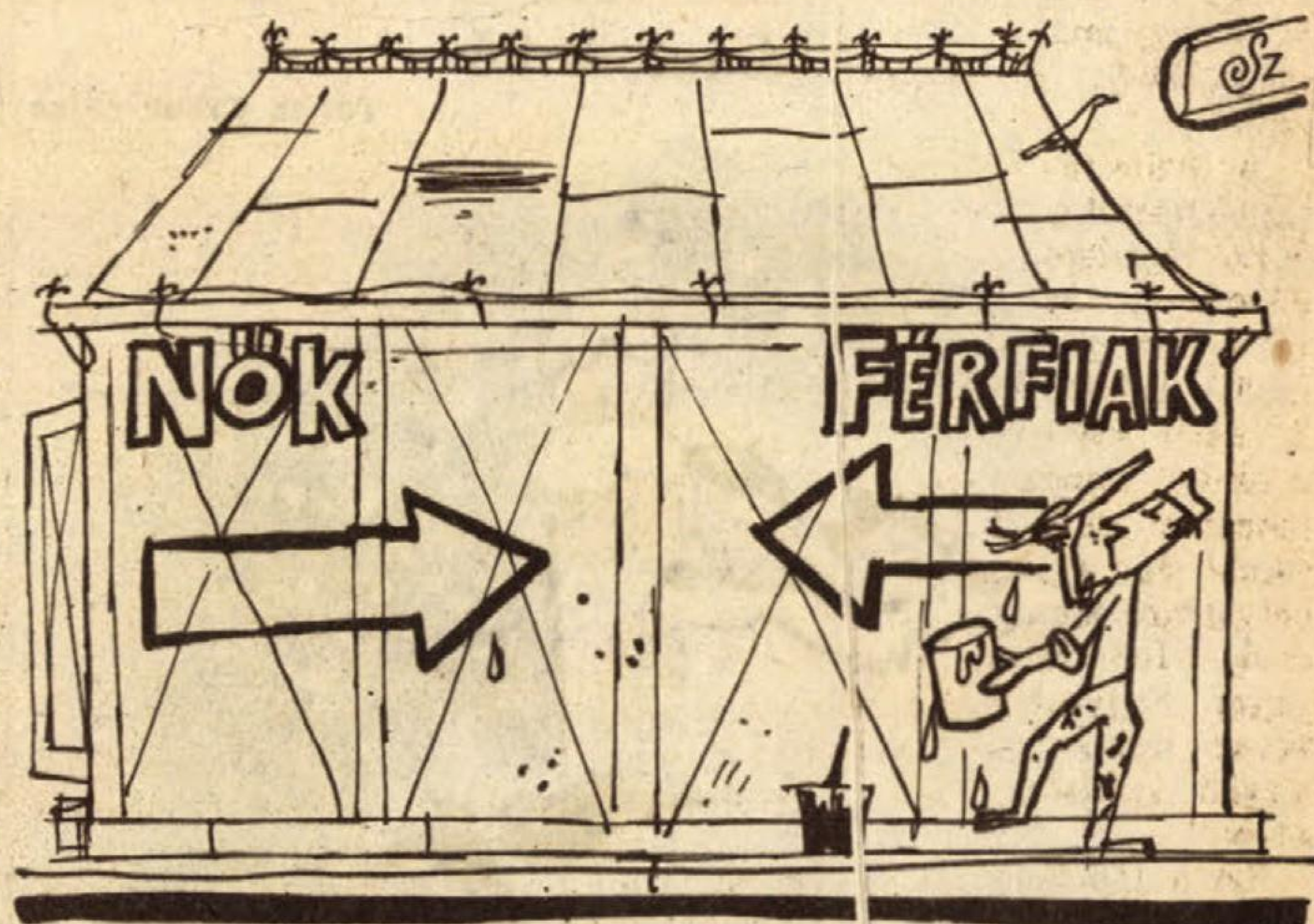
Az ősrégi leleten ilyen feljegyzések voltak kibetűzhetők:

„A társadalmi háttér nem világos!... A jellemek fejlődése nem tiszta!... A dialógusok nem meggyőzőek!... Van benne valami sematikus vonás!... A kérdés felvetése nem egyértelmű!... A függöny már az első jelenetet megelőzően felmegy és ez nincs eléggé beexponálva!... Az utolsó jelenet után a függöny legördül s a nézőtéren csak kevesen tudják, mi lesz vasárnap ebédre!..."

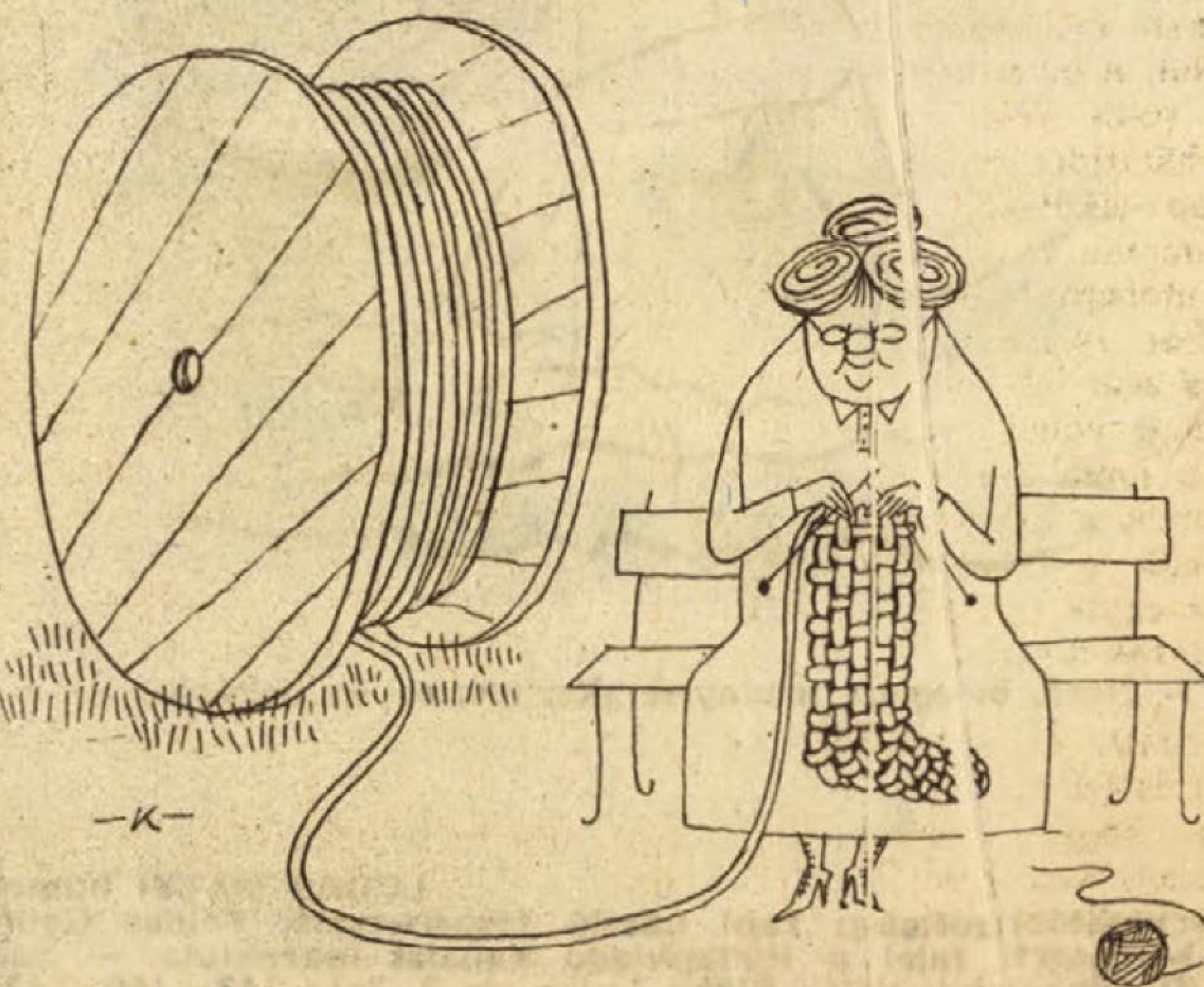
Ez az ősrégi lelet azt bizonyítja, hogy mégis csak az Író volt előbb. A tényleges sorrend tehát ez: először volt a rossz Író, azt követte a jó Dramaturg, majd megjelent a Földön a Dramaturg által kiművelt jó Író, s rögtön utána a még jobb Dramaturg. S a fejlődés vonala ez is maradt. A Dramaturg mindig többet tud, mint az Író.

Szinetár György

Átszervezés

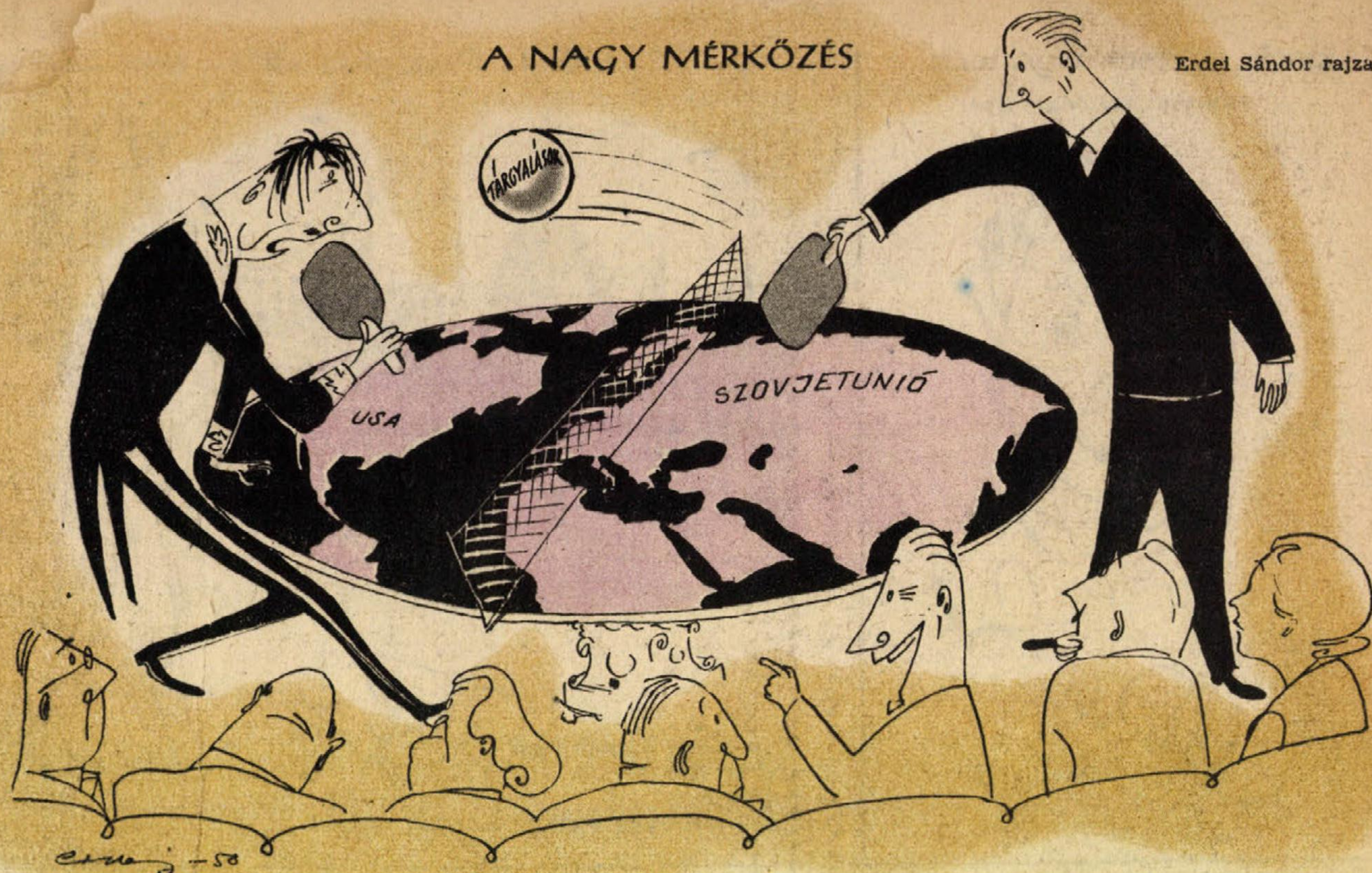

Tartós harisnya készül!

A NAGY MÉRKŐZÉS

Erdei Sándor rajza

– Akárhogy erőlködik, nem sokáig tudja elhárítani . . .

Márciusi hó

Toncz Tibor rajza

– Nézd, öregem, mennyire akar tetszeni ez nekünk . . .

Megkezdték a gyümölcsfák gondozását

Szegő Gizi rajza

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő, Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Honvéd utca. 10. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.